

Česká zemědělská univerzita v Praze

Fakulta lesnická a dřevařská

Katedra myslivosti a lesnické zoologie

Ekonomické aspekty využívání štýrského brakýře při výkonu
práva myslivosti

Economic aspects of the use of Styria Dachsbracken in the exercise of the
hunting right

Diplomová práce

Veronika Machová

Obor: DLES

Vedoucí práce: Doc. Ing. Vladimír Hanzal, CSc.

Praha 2016

**Česká zemědělská univerzita v Praze
Fakulta lesnická a dřevařská**

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Autorka práce:	Veronika Machová
Studijní program:	Lesní inženýrství
Obor:	Lesní inženýrství
Vedoucí práce:	doc. Ing. Vladimír Hanzal, CSc.
Garantující pracoviště:	Katedra myslivosti a lesnické zoologie
Název práce:	Ekonomické aspekty využívání štýrského brakýře při výkonu práva myslivosti
Název anglicky:	Economic aspects of the use of Styria Dachsbracken in the exercise of the hunting right
Cíle práce:	Provedení rozboru ekonomického přínosu používání štýrského brakýře při výkonu práva myslivosti.
Metodika:	<p>V práci se zaměříte zejména na:</p> <ul style="list-style-type: none">- Zpracování literárního přehledu prací nejméně 40 prací zabývajících se řešenou problematikou, přičemž alespoň 10 prací musí být zahraniční provenience.- Shromáždění údajů o úspěšných dosedech nejméně deseti štýrských brakýřů se zkouškami z výkonu pro vyhledávání a dosledování spárkaté zvěře- Kalkulaci hodnoty zachráněné zvěřiny, případně i trofeje dosledované zvěře- Kalkulaci nákladů spojených s držením štýrského brakýře- Vyhodnocení přínosu z pracovního využití držení štýrských brakýřů <p>Při práci se řiďte Doporučenými pravidly pro zpracování bakalářských a diplomových prací na FLD 2013</p>
Doporučený rozsah práce:	cca 50 str.
Klíčová slova:	Myslivost, kynologie, štýrský brakýř, ekonomické aspekty

Doporučené zdroje informací:

1. BOLDYŠ, C., 2013 : Slovenský kopov v polovníckej praxi. Vydavateľstvá: WEBPRINT
2. FEUEREISEL, J., 2010: Zelená čísla o ekonomice v současné české myslivosti. Vydavatelství Druckvo, Praha, ISBN 978-80-904417-6-7
3. LÜFTNER, P., 2011: Zdokumentování a vývoj všech uznaných barvářských plemen. Bakalářská práce FLD ČZU v Praze

Předběžný termín obhajoby: 2015/16 LS - FLD

Elektronicky schváleno: 26. 3. 2014

Ing. Vlastimil Hart, Ph.D.
Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno: 3. 8. 2014

prof. Ing. Marek Turčáni, Ph.D.
Děkan

Prohlášení:

"Prohlašuji, že jsem diplomovou prací na téma Ekonomické aspekty využívání štýrského brakýře při výkonu práva myslivosti vypracovala samostatně pod vedením doc. Ing. Vladimíra Hanzala, CSc. a použila jen prameny, které uvádím v seznamu použitých zdrojů.

Jsem si vědoma, že zveřejněním diplomové práce souhlasím s jejím zveřejněním dle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách v platném znění, a to bez ohledu na výsledek její obhajoby."

Ve Skelné Huti dne 15. 1. 2016

Bc. Veronika Machová

Poděkování:

Chtěla bych poděkovat Doc. Ing. Vladimíru Hanzalovi, CSc, za odborné vedení, připomínky a rady. Dále bych chtěla poděkovat všem chovatelům, kteří ochotně přispěli svými názory, připomínkami a dlouholetými zkušenostmi s chovem štýrské braky. Poděkování patří také Ing. Liboru Hanzlíkovi za poskytnuté materiály a zkušenosti z kynologické praxe.

Anotace

Diplomová práce se zabývá ekonomickou analýzou chovu štýrské braky. Kalkulací nákladů vynaložených na chov tohoto plemene. Vyhodnocení přínosu z pracovního využití štýrské braky, zejména díky dosledům a následným zvýšením získání výnosů za zvěřinu. Toto plemeno bylo vyšlechtěno z hannoverských barvářů, proto se vyznačují vynikajícím nosem, vhodným pro dosledy spárkaté zvěře. Z výsledků je patrné, že díky dosledům spárkaté zvěře, lze vyrovnat celkové náklady bez časové náročnosti na chov tohoto plemene.

Klíčová slova: myslivost, kynologie, štýrský brakýř, ekonomické aspekty

Annotation

The thesis deals with the economic analysis of breeding Styrian Dachsbracke. Calculation of costs incurred for the breed. Evaluation of the contribution of labor utilization Styrian Dachsbracke, mainly due searching out and the consequent increase in revenues for obtaining a venison. This breed was bred from Hanover's bloodhounds, therefore, are characterized by excellent nose, suitable for searching out the cloven-hoofed game. The results shows that due searching out the cloven-hoofed game, can offset the total cost without time requirements for breeding this breed.

Keywords: game management, cynology, Styrian Dachsbracke, economic aspects

Obsah

1. Úvod.....	10
2. Literární rešerše:	11
3. Materiál a metodika	17
4. Výsledky	20
4.1 Náklady na držení a chov plemene štýrský brakýř	20
4.1.1. Náklady na krmivo.....	23
4.2 Veterinární péče.....	25
4.2.1 Základní veterinární péče	25
4.2.2 Další veterinární péče	25
4.3 Ekonomika dosledů	27
4.3.1 Oceňování zvěře	27
4.3.2. Výnosy z ulovené zvěře v ČR.....	29
4.4 Kalkulace hodnoty zachráněné zvěřiny pomocí dosledů štýrským brakýřem	30
4.5. Faktory ovlivňující úspěšnost dosledů	36
4.5.1 Faktory neovlivněné člověkem	36
4.5.2 Faktory ovlivněné člověkem	36
4.6 Pojištění psů.....	37
5. Diskuze a závěr	39
6. Seznam použité literatury:	42
7. Přílohy:.....	46

Seznam použitých zkratk

BARF – Bone and Raw Food“ - kosti a syrová potrava

ABJ – alpský brakýř jezevčikovité

BZH – barvářské zkoušky honičů

ČMMJ – českomoravská myslivecká jednota

OMS – okresní myslivecký spolek

Seznam tabulek a obrázků

Tabulka číslo 1 Ekonomická analýza chovu do 2 let (v Kč,-)

Tabulka číslo 2 Ekonomická analýza chovu celkem (v Kč,-)

Tabulka číslo 3 Srovnání granulovaného krmení podle velikosti balení

Tabulka číslo 4 Odstřel zvěře 2010 – 2014 v ČR

Tabulka číslo 5 Rozdíl v odstřelu mezi roky 2004 – 2014

Tabulka číslo 6 – Výnosy ze zvěřiny v roce 2014

Tabulka číslo 7 – Zhodnocení dosledů psovoda číslo 1

Tabulka číslo 8 – Zhodnocení dosledů psovoda číslo 2

Tabulka číslo 9 – Zhodnocení dosledů psovoda číslo 3

Tabulka číslo 10 – Zhodnocení dosledů psovoda číslo 4

Tabulka číslo 11 – Zhodnocení dosledů psovoda číslo 5

Tabulka číslo 12 – Zhodnocení dosledů psovoda číslo 6

Tabulka číslo 13 – Zhodnocení dosledů psovoda číslo 7

Tabulka číslo 14 – Zhodnocení dosledů psovoda číslo 8

Tabulka číslo 15 – Zhodnocení dosledů psovoda číslo 9

Tabulka číslo 14 – Zhodnocení dosledů psovoda číslo 10

Tabulka číslo 15 – Zhodnocení dosledů psovoda číslo 11

Tabulka číslo 16 – Zhodnocení dosledů psovoda číslo 12

Obrázek číslo 1 - Pes poraněný od kňoura před ošetřením

Obrázek číslo 2 - Pes poraněný od kňoura po ošetřením

1. Úvod

Jako téma mé diplomové práce jsem si zvolila Ekonomické aspekty využívání štýrského brakýře při výkonu práva myslivosti. V dnešní době, kdy se potýkáme se stále vyššími stavy spárkaté zvěře, stoupá také s tím spojená obliba psů, honičů. Zejména díky jejich vytrvalosti a vynikající práci na spárkaté zvěři, nejvíce však při využití lovu černé zvěře. Dalším důvodem pro zvýšení počtů tohoto plemene u nás je jeho víceúčelné využití a to zejména na dosledy spárkaté zvěře.

Cílem této diplomové práce je vyhodnocení práce na dosledech a jejich ekonomické zhodnocení návratu tržby za zvěřiny, která by byla bez psa ztracena a srovnáním s kalkulací nákladů na držení psa. Výchozím bodem této ekonomické úvahy je kalkulace ročních nákladů dospělého psa, který má složený zkoušky lovecké upotřebitelnosti pro dosledy spárkaté zvěře, ať už postřelené nebo jiným způsobem zraněné.

Zdrojem informací mi byly nejen písemné prameny, ale hlavně chovatelé samotní, kteří mi poskytli díky dotazníkům informace o dosledovaných kusech. Jednalo se zejména o druh zvěře spárkaté, váhu, délku dosledu a stáří sledované stopy, ale i o počtech krytí, používání GPS systémů a na jakou zvěř preferují lov se štýrským brakýřem. Další zdrojem informací mi byla ústní sdělení veterinářů a majitelů psů o problematice zranění psa při lovu.

Diplomová práce by měla seznámit čtenáře se shromážděnými údaji o dosledech spárkaté zvěře a také kalkulací hodnoty zachráněné zvěřiny. Kalkulací nákladů spojených s držním štýrské braky a následným vyhodnocením přínosu z držení štýrské braky. Díky svým předkům je často využíván jako specialista k dosledům po pobarvené stopě postřelené, či jiným způsobem zraněné zvěře a to i v náročných horských terénech.

2. Literární rešerše

Historie štýrského brakýře sahá do konce minulého století, kdy bylo toto plemeno vyšlechtěno v Rakousku. Od počátku bylo cílem vyšlechtit plemeno odolné vůči klimatickým podmínkám, které by bylo schopné obstarat část práce za barváře. Právě zkřížením hannoverského barváře a istrijského(bosenského) honiče se toto povedlo. Takto vyšlechtěný pes má klidnou povahu, je lehce ovladatelný s výborným nosem, což jsou to vlastnosti, které mu zůstaly po jeho barvářských předcích. (HANZAL, 1996)

Začátek skutečné cílevědomé čistokrevné plemenitby, v dnešním pojetí, je možno položit do druhé poloviny minulého století, kdy také vznikala většina dnes známých plemen. Základ těchto plemen tvořili jedinci, kteří vykazovali stejné nebo podobné exteriérové i povahové znaky. Ještě dnes vznikají nová plemena na základě záměrného, cílevědomého křížení různých plemen. Plemena pracovní, a zejména lovecká, vážou chovnou způsobilost na složení určitých zkoušek z výkonu, protože je známo, že se dědí nejen znaky exteriérové, ale i pracovní vlohy. (NAJMAN, 1973)

Současná plemena jsou považována za čistá, avšak „zakalení“, což znamená křížení s jinou rasou. Dostí běžnou praxí je i takzvané „přilití krve“ za účelem dosažení lepších vlastností. (TOURNIER, 1996)

Další plemena, která vznikla zkřížením s barváři podrobně zpracoval LÜFTNER (2011) ve své práci Zdokumentování a vývoj všech uznaných barvářských plemen.

Z hlediska myslivecké praxe rozdělujeme používaná plemena do pěti základních pracovních skupin

na honiče, barváře, ohaře, slídiče a norníky. (HANZAL, VOCHOZKA, 1996)

Štýrský brakýř je zařazen do VI. Skupiny FCI (honiči, barváři a příbuzná plemena), která v sobě zahrnuje nejstarší plemena psů. Honič byl jedním z prvních pomocníků člověka a většina států má své národní plemeno.(TROJAN, 1978)

V České republice nemá lov s honiči příliš velkou tradici a tak patříme k jedné z mála zemí, která nemá vlastní plemeno honičů. V novodobé historii se u nás ve větší míře začalo pracovat s honiči až od 70.let 20. století. (HANZAL, 2011)

Tuto skupinu můžeme všeobecně charakterizovat jako psy, jejichž úkolem je pronásledovat zvěř, zabránit jí v útěku a dát lovcovi příležitost k jejímu ulovení. Je také úzce spjata s barváři, protože barvář byl původně honičem. Honiče a barváře chováme zejména v honitbách, kde se vyskytuje černá a vysoká zvěř. (BAKOŠ, 1998)

VI. skupinu FCI charakterizují dlouhé uši (slecha), která víří pach na zemi a nahánějí jej psovi pod čenich. (TICHÁ 2010) V lovecké praxi je štýrský drsnosrstý brakýř považován za ostrého honiče, vhodného zejména na černou zvěř, ale často je využíván jako specialista k dosledům po barvě v obtížných horských terénech. (CÍSAŘOVSKÝ 2008) Nejvíce můžeme toto plemeno s jeho vlastnostmi přirovnat ke známému slovenskému kopovu, který je také velmi výkonný lovecký honič a barvář. (BOLDIŠ, 2013)

Pes musí uznávat pána jako vůdce své smečky a ostatní členy domácnosti považovat za její příslušníky. Nikdy nesmíme dovolit, aby nás pes přestal uznávat, ale musíme s ním zacházet laskavě a s porozuměním, bez hrubostí a surovostí. (HELL, HROMAS, 2002)

BÁČA (1973) ve své knize Výcvik loveckých psů píše, že tajemství úspěchů velmi dobrých cvičitelů záleží hlavně na nich samých, v jejich vědění a poctivé práci, ve výběru vhodného materiálu a hlavně v tom, že umí poznat povahu jednotlivých psů a této povaze přizpůsobit výcvik a výcvikovou metodu. Štýrský brakýř patří spíše mezi psy s tvrdší povahou.

Psi jsou alfou i omegou dobře naplánované naháňky se slíděním. Čím větší a hustší jsou porosty, tím nezbytnější jsou dobře pracující psi, kteří najdou zvěř a hlasitě vydávají, dokud zvěř neopustí kryt. Zpravidla to je přibližně jeden pes na 10 až 25 ha protlačované plochy. (EISENBARTH, OPHOVEN 2002)

Vhodnost jednotlivých plemen psů pro naháňku se slíděním bývá sporná a je předmětem mnoha diskuzí, autor nám nedává rozřešení na tuto otázku a poukazuje na to, že výběr plemene je druhořadý. Ale také píše, že každá skupina loveckých psů má své nenahraditelné místo při naháňce se slíděním a to včetně německých ohařů, zejména díky své ostrosti, německý ohař drátosrstý. (EISENBARTH, OPHOVEN, 2002)

Knih Půlstoletí s barváři nepojednává jen o historii barvářů, ale také zde najdeme velmi poučné povídky. Lovci se zde dočtou, jak postupovat při postřelení zvěře a kterých chyb se vyvarovat, aby co nejvíce usnadnili následný dosled barváři. (GORA, HAVLÍČEK, 2010) Také zde najdeme úsloví, že barvář má vždy pravdu, které se také potvrzuje v knize Horské plemena psů v službách pol'ovníctva. (BAKA, JEVČÁK, 2008)

Znamená to, že pokud nás spolehlivě vycvičený pes vede po stopě, ať už pobarvené, či nepobarvené, měli bychom mu věřit i za okolností, že střelec uvádí místo, kudy zvěř odbíhala úplně jinudy, než nás vede náš barvář.

Pes musí mít pro dosled vrozené vlohy, neznamená to však v žádném případě, že jen pro tyto zděděné vlastnosti bude dobrým barvářem. Právě tyto existující vlohy musí být dále podpořeny a rozvíjeny, tak aby byly využitelné pro práci na stopě. (KREWER, 2006)

Výchova a výcvik, ať už jakéhokoliv plemene jako budoucího barváře je však velmi náročná a vyžaduje dodržování určitých pravidel. Zpočátku se barváři učili na přirozené stopě jelení zvěře. S nárůstem potřeby zkoušet více psů se muselo přejít na uměle šlapané stopy, vytvořené spárky zvěře. (BAKA, JEVČÁK 2008)

V období probouzení vloh je nutné především, aby se barvář seznámil s pachem jelení, případně dančí a černé zvěře. V žádném případě není možné dovolit mu štvát srnčí zvěř. (VACH a kol., 1997)

Barvář svým velmi citlivým čuchem dokáže přesně rozeznat jednotlivé jedince jelení zvěře. Výcvik barvářů je dost dlouhý a vyžaduje důslednost a trpělivost, nejvíce ta část výcviku, kdy se pes učí spolehlivě pracovat na studené stopě zdravé zvěře. (FORST a kol., 1983)

KRAUS (2014) poukazuje ve svých výsledcích na to, že důležitým faktorem při výcviku a vedení barváře je čas založení stopy. Nejlépe se osvědčily ty, které byly založeny přes noc, kdy v nočních hodinách se molekuly pachu odpařují pomaleji, a tudíž nedochází k rychlému zestárnutí stopy. Naopak jako nejvíce nevhodné se ukázaly být stopy založené mezi 6 – 8 hodinou ranní a jejich vypracování po 12hod., zvláště v letních měsících, kdy dochází k rychlému vysušování stopy.

Ve své knize Výcvik psů loveckých plemen se ZELNÍČEK (2013) také zabývá výcvikem barvářů a honičů. Zastává názor, že drilování loveckého psa na oploceném cvičišti nikam nevede, neboť je mu zapotřebí právě lovecké výchovy, s jejíž pomocí jej lze nejnáze dovést k poslušnosti a ovladatelnosti.

Velmi podrobně, názorně a systematicky popisuje také BÁČA (1972), postupy při dosledech spárkaté zvěře na základě vlastních zkušeností a poznatků.

Lovecký pes především dohledá postřelenou zvěř, čímž jí co nejdříve zbaví utrpení a současně zachrání značné hodnoty, jako je například zvěřina a trofej. Pravděpodobně proto za poslední roky vzrostl nejvíce počet barvářů a honičů. (HELL, HROMAS, 2002)

Každý myslivec je podle mysliveckých pravidel povinen postřelenou zvěř dosledovat, anebo tím pověřit zkušeného vůdce se psem. Ten, kdo tak neučiní, proviní se proti Zákonu na ochranu zvířat. (GERT, KLEIN, 2009)

Důležité je podle známých známek určit zásah a podle něj dobu a způsob dosledu. Platí, že čím je rána lehčí a zvěř silnější, tím později zvěř sledujeme. Je-li rána smrtelná a zvěř hodně barví, sledujeme stopu hned, jakmile uplyne vhodná doba. U srnčí zvěře stačí 15 -20 minut, u jelení alespoň půl hodiny, ale raději déle. Nejvíce obezřetní musíme být při dosledu černé zvěře, která je připravena kdykoliv zaútočit. (FORST, 1975)

MIKULA (1975) ve své knize Práce psa při lovu, upozorňuje, že vůdce psa musí dobře znát hlasové projevy svého psa, aby věděl jak pes hlásí je-li v patách unikajícímu raněnému kusu, a jak zní jiný druh vydávání, když se psu podařilo zastavit zvěř a zaštěkávat ji na místě.

Držením psa sebou nese také určité náklady, jehož držení je povinnost uživatele honitby, které vyplývá ze zákona o myslivosti č.449/2001sb. Naplnění této povinnosti má pro uživatele honitby také ekonomický dopad. Na straně výnosové je možno započíst tržby za zvěřinu zvěře nalezené za pomoci psa. Odhadované množství takto zachráněné zvěřiny se pohybuje okolo 15% z celkového lovu. (FEUEREISEL, 2010)

Nejvyšší procento dosledované zvěře tvoří zvěř černá, je to cca 70% dosledů. (GORA, HAVLÍČEK, 2010)

Skutečné výnosy ze zvěřiny shrnula ve své diplomové práci Ekonomika současné české myslivosti v rámci EU KALÁBOVÁ (2014). V roce 2012 při odstřelu 350 652 kusů zvěře činily skutečné výnosy za zvěřinu 913 331 050,- Kč, na výnosech se nejvíce podílela zvěř černá 46 %.

Zpráva výcvikáře klubu barvářů z roku 2013 poukazuje na to, kolik zvěřiny a následně peněz dokáže v dnešní přetechnizované době zachránit pes – barvář. Nejúspěšnější vůdce se díky svým dosledům zachránil hodnotu zvěřiny a trofeje celkově za 463 700,-Kč., při průměrné délce stopy 520 metrů. (www.barvar.cz)

Dohledáváním zvěře a hodnotou zachráněné zvěřiny se zabýval ve své diplomové práci TROJAN (2012), průměrnou hodnotou zachráněné zvěřiny a trofeje bylo 41 688,-Kč na rok, při průměrném stáří stopy 7,6 hodin a průměrné délce práce barváře na řemenu 716 metrů.

Kynologie a s ní spojený chov psů je nákladná záležitost a u VI. skupiny FCI to platí dvojnásob, už jen pořízení štěněte z této skupiny patří, podle studie KREPSOVÉ (2006), k nejnákladnějším. Další, kdo se zabýval podrobněji ekonomickou analýzou chovu psů byl SPORKA (2012). Musíme počítat i s dalším vynaložením nákladů jako jsou náklady na krmivo, veterináře, výstavy, zkoušky a s nimi spojené pomůcky pro výcvik psa, samotný chov a také čas, který je k tomu všemu nutný.

Na téma Ekonomika chovu psů bylo zpracováno několik bakalářských i diplomových prací, jejichž výsledky jsou však rozdílné, zatímco PLÍVOVÁ (2012) na základě vybraných ukazatelů vyhodnotila situaci ve vybrané chovatelské stanici velmi dobře, tak NOVOTNÁ (2012) ukazatele rentability hodnotila ve své chovatelské stanici za ne příliš příznivé.

Jak vypočítat kritéria pro hodnocení investičních projektů pojednává kniha Finanční analýza investičních projektů – praktické příklady a použití. (MÁČE, 2005)

Marketingovou studií chovu a jeho externí a interní analýzou se zabývala PERNICOVÁ (2015)

JIRSA (2012) ve své bakalářské práci Ekonomika společenství honitby odhadl nejnutnější průměrné roční náklady na středně velkého lovecky upotřebitelného psa na 11 400,-Kč. Jeho odhad však nezapočítává spotřebu času, která je pro loveckého psa nutností.

Ať už pes pracuje sám nebo ve smečce, ať loví jelena, či divoké prase, vždy riskuje zranění. Proto musíme k nákladům spojeným s loveckými psi v dnešní době také počítat pojištění psů, které by nám mělo hradit právě tyto úrazy spojené s lovem. Je rozumné snažit se jim všemožně předcházet a umět psovi pomoci. (DURANTEL 2004) O tom, jak psovi dát první pomoc a umět mu pomoci v rizikových situacích pojednává CARRUTHERS (2012) ve své knize Velká kniha rad první pomoci pro psy.

Z hlediska ochrany psa je vhodné používat ochranné neprůrazné většinou kevlarové vesty. Vesta chrání nejdůležitější orgány psa a zejména u kontaktních psů ušetří náklady za veterináře nebo může psovi i zachránit život. Další pomocnou záležitostí v poranění psa

mohou být GPS systémy, díky kterým jsme schopni určit polohu poraněného psa, jehož zranění jsou natolik závažná, že není již schopen se vrátit ke svému vůdci. (MACHOVÁ, 2013)

V dnešní době je také velice diskutovaným tématem, čím a jak správně krmit loveckého psa. V posledních letech mnoho chovatelů upouští od klasického krmení granulemi a vrací se ke staronové metodě BARF, která se běžně používala před granulemi a jinými průmyslově vyráběnými krmivy. BARF se dá přeložit mnoha způsoby, ale vždy jde o krmení psa syrovou stravou. (NOVOSÁDOVÁ 2011)

Naopak průmyslově vyráběným krmivům a jejich složení, které podléhají zákonu O krmivech č.91/1996 sbírky, se podrobně věnuje v knize Kynologie ŠEBKOVÁ (2008).

Zatímco NOVOSÁDOVÁ (2011) uvádí, že krmení psa přirozenou stravou vyjde nákladově stejně jako krmení kvalitnějšími granulemi, tak z bakalářské práce Ekonomické hodnocení chovu psů KUBALÁKA (2012), vyplývá, že při ceně dnešních surovin se dostaneme na částku až dvakrát vyšší.

3. Materiál a metodika

Zdrojem informací mi byly dostupné písemné české i zahraniční prameny, bakalářské a diplomové práce, zabývající se ekonomickou analýzou různých plemen. Nedílnou součástí mé práce je vyhodnocení formulářů, které mi byly zaslány se záznamy z dosledů štyrských brakýřů. Informace o složených zkouškách pro dosled spárkaté zvěře jednotlivých psů mi poskytly stránky klubu chovatelů honičů. V kapitole Veterinární ošetření spojené s lovem mi byl nápomocen ústním sdělením MVDr. Hlaváč a MVDr. Nešporová a také ústní sdělení Ing. Libora Hanzlíka, předsedy klubu ABJ, zkušeným kynologem v myslivecké praxi.

Literární rešerše byla zpracována z naší i zahraniční dostupné literatury. Literatura byla vyhledávána především v městské knihovně v Klatovech, kam mi byla zasílána česká i zahraniční literatura, díky meziknihovnímu vypůjčení, z většiny větších knihoven z celé České republiky. Bakalářské a diplomové práce zpracované zejména na ekonomická témata byly vyhledávány skrze univerzitní informační systém ČZU v Praze (<https://is.czu.cz/auth/zp/>) a univerzitní informační systém Mendelu v Brně (<https://is.mendelu.cz/zp/?lang=cz>).

Náklady na zakoupení štěněte byly stanoveny ze studie KREPSOVÉ (2006) .

Časová náročnost byla vypočítaná ze vzdálenosti cesty z chovatelské stanice ke svému novému majiteli podle internetové aplikace mapy.cz a také podle údajů některých majitelů, kteří absolvují jednu cestu pro výběr štěněte a druhou stejnou cestu při odběru. Někteří majitelé, zejména Ti, kteří pořizují štěně z větší vzdálenosti, absolvují pouze jednu cestu pro výběr i odvoz štěněte z chovatelské stanice najednou.

Náklady na cestovné jsou stanoveny podle FEUEREISELA (2010) na 6 Kč/km.

Náklady na stavbu přístřešku na ustájení a výběh jsou stanoveny podle kvalifikovaného odhadu FEUEREISELA (2010).

Výše částky pro očkování a odčervení je stanovena jako průměrná cena z aktuálních ceníků veterinářů: <http://vasdomaciveterinar.cz/veterina-cenik.html>

<http://www.veterinavelvary.cz/cenik-sluzeb>

<http://www.landekvet.cz/index.php/cenik>

<http://www.savrda.com/index.php/cenik>

Zvoleny byly nerezové misky závěsné na krmení a vodu, jejich ceny byly vyhledány v internetovém velkoobchodě profizoo na stránkách [https:// profizoo.cz](https://profizoo.cz), stejně jako ceny přípravků proti blechám a klíšťatům. Byly vybrány přípravky vyšší kvality a z nich stanovena průměrná cena.

Poplatek za psa v obci je stanoven podle knihy O ekonomice v současné české myslivosti autor FEUEREISEL (2010).

Výše členského příspěvku byla stanovena dle klubu chovatelů honičů www.klubhonicu.com.

Cena 1kg granulí byla stanovena podle průměrné ceny granulí vyšší kvality určené pro aktivní psy. Výše ceny měsíčního stravování BARFem tedy syrovou stravou byla vypočítána sestavením jídelníčku podle knihy BARF (NOVOSÁDOVÁ 2011) a oceněním jednotlivých položek, dle ceníku prodejny BARF Klatovy <http://www.zoeshop.cz/>

Částka pro stanovení poplatků za výstavu je stanovena podle propozic pro Národní výstavu a Klubovou výstavu pořádanou klubem honičů. <http://vystavaklatovy.info/>, www.klubhonicu.com. Náklady na základní barvářské zkoušky honičů jsou stanoveny dle OMS Klatovy <http://www.myslivost.cz/omsklatovy/Aktuality.aspx>.

Zdrojem informací byly mnou vytvořené dotazníky, které byly vyplněny majiteli psů, kteří mají svého psa lovecky upotřebitelného k dosledům spárkaté zvěře. Záznamy o dosledech štýrských brakýřů obsahovaly informace o tom, kdy byl dosled proveden, na jaký druh zvěře, pohlaví a věk, jaká byla výkupní váha dosledovaného kusu a vzdálenost dosledu.

V rámci zachování anonymity byli vůdci psů označeni v diplomové práci jako Vůdce č.1 – Vůdce č.12.

Z informací získaných z dotazníků byla vypočítána hodnota zachráněné zvěřiny pomocí dosledu plemene štýrský brakýř. Byl vypočítán průměrný roční výnos u každého jedince a

také vypočítána průměrná váha kusu každého druhu dosledované zvěře. Sledovaným prvkem v těchto dotaznících byla také délka stopy dosledů.

Výše odstřelu jednotlivých druhů spárkaté zvěře za roky 2004 – 2014 byla sepsána z údajů Českého statistického úřadu.

Ceník zvěřiny byl stanoven podle výkupních cen Ing. Josefa Kopačky, který se zabývá výkupem a zpracováním zvěřiny v západních a jižních Čechách.

Průměrná hmotnost ulovených kusů zvěře byla stanovena podle KALÁBOVÁ (2010), z její diplomové práce Ekonomika současné české myslivosti v rámci EU.

Během psaní této diplomové práce jsem byla v kontaktu i se zahraničními kolegy věnujícími se chovu tohoto plemene, kteří mi přispěli svými názory a poznatky z praxe v zahraničí.

V oblasti veterinární péče a zranění psů při lovu mi byl poradcem MVDr. Hlaváč a MVDr. Nešporová, MVDR Hlaváč je nejen veterinářem, ale také dlouholetým myslivcem, kynologem a rozhodčím z výkonu zkoušek loveckých psů. MVDr. Nešporová je ošetřující lékař štýrské braky. Dříve se jako aktivní veterinář při pohotovosti veterinární ordinace často setkávala se zraněním psů po střetu s černou zvěří.

Dalším konzultantem byl Ing. Libor Hanzlík, předseda klubu alpského brakýře jezevčikovitého, rozhodčí z výkonu zkoušek loveckých psů a dlouholetý aktivní kynolog v myslivecké praxi.

Práce byla zpracována v počítačových programech Microsoft office Word 2007 a Microsoft office Excel 2007.

4. Výsledky

4.1 Náklady na držení a chov plemene štýrský brakýř

Chov psa s průkazem původu a s ním spojené náklady nejsou levnou záležitostí, jedná se o velmi časově náročnou činnost.

V dnešní době si mnoho lidí pořizuje spíše menší psy s tím, že s nimi budou i menší náklady na chov. U loveckých psů ještě není toto pravidlo tak vžitě.

Náklady na pořízení štěněte VI. skupiny FCI patří podle studie KREPSOVÉ (2006) k nejnákladnějším a jsou stanoveny na 10 000,-Kč. Skutečná cena štěněte štýrského brakýře se pohybuje mezi 8 000 - 12 000,- Kč, z toho shodně vyplívá průměrná cena štěněte 10 000,- Kč.

Časová náročnost pro pořízení štěněte je stanovena celkově na 6 hodin, což je průměrný čas pro dojezd do chovatelské stanice pro štěně nebo také průměrný čas pro jednu cestu kvůli výběru štěněte a druhou cestu pro štěně samotné. Taxa 90,- Kč/hodinu je stanovena podle FEUEREISELA (2010).

Náklady na cestu jsou stanoveny na 6 Kč/km a délka 310 km je stanovena podle ústních sdělení majitelů.

Pořízení kotce a boudy je stanoveno podle kvalifikovaného odhadu FEUEREISELA (2010) na 15 000,-Kč.

Očkování a odčervení je do 1 roku psa stanoveno vyšší částkou a to z důvodu přeočkování štěněte po odběru v 6 týdnech, částka pro další roky je stanovena na 500,-Kč. Časová náročnost je stanovena průměrným časem stráveným cestou tam a zpět a návštěvou samotné ordinace. V nákladech na cestu bylo počítáno s průměrnou vzdáleností k veterináři 20 km.

V položce misky na krmení a vodu bylo počítáno se závěsnými nerez miskami .

Pomůckami k výcviku plemene štýrský brakýř je myšleno zejména vodítka, obojek a barvářský řemen s barvářským obojkem.

Přípravky proti blechám a klíšťatům byly vybrány ty lepší kvality vyzkoušené v praxi a z nich stanovena průměrná cena 450,- Kč.

Roční příspěvek klubu včetně zápisného pro nové členy je celkem 600,- Kč, následující roky už jen členský příspěvek ve výši 300,- Kč.

V položce krmení se počítá s krmením granulemi vyšší kvality při krmné dávce cca 220g/den na 20 kg jedince.

Položky na klubovou a národní výstavu činní shodně 600,- Kč, přihláška na základní zkoušku pro uchovnění BZH činí 500,- Kč.

Časová náročnost a náklady na výstavy jsou vypočítány z podmínek autora a u každého chovatele se liší.

Konečný poplatek za uchovnění tvoří po vstupu do klubu honičů již jen 210,- Kč.

Náklady na pořízení a držení psa plemene štýrský brakýř se dá vyjádřit následovně:

viz Tab. č.1

Tabulka číslo 1 Ekonomická analýza chovu do 2 let (v Kč,-)

	do 1 roku	do 2 let
Pořízení štěněte	10 000	-----
<i>Časová náročnost 6h,1h/90Kč</i>	540	
<i>Náklady na cestu (tam a zpět) 6Kč/km - 310km</i>	1 860	
Náklady na kotec a boudu (materiál, stavba,oplocení)	15 000	-----
Očkování a odčervení	800	500
<i>Časová náročnost 2h,1h/90Kč</i>	180	180
<i>Náklady na cestu (tam a zpět) 6Kč/km - 40km</i>	240	240
Misky na krmení a vodu	350	-----
Pomůcky k výcviku	1 700	-----
Přípravek proti blehám a klíšťatům	450	450
Poplatek za psa v obci	500	500
Roční příspěvek klubu KCHH	600	300
Krmení	6 042	6 804
<i>Časová náročnost 25 h (5 minut denně), 1 h/90 Kč</i>	2 250	-----
<i>Časová náročnost 30,5 h, (5 minut denně), 1 h/90 Kč</i>		2 745
Klubová výstava	-----	600
<i>Časová náročnost 10 h, 1 h/90 Kč</i>	-----	900
<i>Náklady na cestu 6Kč/km - 232km</i>		1392
Národní výstava	-----	600
<i>Časová náročnost 8 h, 1 h/90 Kč</i>	-----	720
<i>Náklady na cestu 6Kč/km - 40km</i>	-----	240
Barvářské zkoušky honičů	-----	500
<i>Časová náročnost 10 h, 1 h/90 Kč</i>	-----	900
<i>Náklady na cestu 6Kč/km - 200km</i>	-----	1200
Uchovnění	-----	210
<i>Časová náročnost – péče o psa 150 h (1/2 hodiny denně), 1 h/90 Kč</i>	13 500	-----
<i>Časová náročnost – péče a výcvik psa 183 h (1/2 hodiny denně), 1 h/90 Kč</i>	-----	27 450
Celkem náklady	35 442	20 528
<i>Celkem časová náročnost</i>	<i>16 470</i>	<i>32 895</i>
<i>Náklady na cestu</i>	<i>2 100</i>	<i>3 072</i>
Celkem náklady a časová náročnost	54 012	56 495

Tabulka číslo 2 Ekonomická analýza chovu celkem (v Kč,-)

Věk	do 2 let	2 -10 let	celkem
Celkem náklady	55 970	65 232	121 202
<i>Celkem časová náročnost</i>	49 365	243 000	292 365
<i>Náklady na cestu</i>	5 172	3 840	9 012
Celkem náklady a časová náročnost v Kč	110 407	312 072	422 479

Celková částka vynaložená na chov psa štýrského brakýře ve věku od 2 měsíců do 10 let činí 110 407,-Kč bez započítání časové náročnosti tzn. bez odměny za práci a 422 479,- Kč. s časovou náročností. viz Tab. č. 2

Tabulka č. 2 ukazuje, že nejvyšší náklady se štýrským brakýřem jsou do 1 roku, kde jsou největšími položkami pořízení samotného štěněte a kotce s boudou. V druhém roce života psa je nejvyšší položkou časová náročnost, kdy netrávíme čas se psem jen výcvikem, ale také přípravou a absolvováním zkoušek a výstav.

Další náklady, na držení psa je poplatek za psa v obci. Dle zákona 565/1990 Sb. o místních poplatcích mohou obce vybírat poplatky za psy. Poplatek ze psů platí fyzická nebo právnická osoba, která má trvalý pobyt nebo sídlo na území České republiky. Poplatek za psa v obci se platí od stáří 3. měsíce, od poplatku ze psů může být osvobozena mimo jiné osoba, které stanoví povinnost držení a používání psa zvláštní právní předpis (např. zákon 449/2001 Sb. o myslivosti ve znění pozdějších předpisů). Každá obec upravuje poplatky na psy a jejich výši na základě vlastní veřejné vyhlášky.

Celkové částky se mohou od sebe o 10 - 30% lišit, jako například částky na krmivo. Zde je započítáno, že pes byl krmen krmivem Anka, kdy do 1 roku byla částka 100,-Kč/kg a od 1 roku 90,-Kč/kg. Další individuální, ale důležitou položkou aktivně využívaného loveckého psa je veterinární ošetření.

Část nákladů je možné vynahradiť krytím psem nebo odchováním vrhů na feně, pokud ale budeme započítávat časovou náročnost nikdy se nedostaneme do plusových čísel. V tabulce č.2 jsou započítány jen minimální zkoušky a výstavy nutné k uchovnění, ale pokud chceme, aby pes byl využíván pro krytí a má pro to předpoklady, je vhodné se zúčastnit dalších zkoušek i výstav. Z toho vyplývá, že chov psa je pro většinu chovatelů nákladným koníčkem, nikoliv výdělečnou záležitostí. (MACHOVÁ 2013)

Na straně plusové je možno také započítat tržby za zvěřinu dosledované za pomoci psa, která by jinak byla ztracena. Odhadované množství takto zachráněné zvěře se pohybuje okolo 15 % z celkového množství ulovené zvěře

Ekonomicky nepřímým významným prvkem je výrazné zvýšení efektivity lovu, vyplývající z vyhledávání a vyhánění zvěře v honitbě za pomoci lovecky upotřebitelných psů.

Další možnost, jak si vynahradiť některé náklady na chov loveckého psa, skýtají v posledních letech lovecké smečky. Jde o plošné využití loveckých psů různých plemen, většinou při poplatkovém lovu.

Počítáme-li, že vůdce dostane 500,- Kč/den na loveckého psa a psovodi se zúčastní okolo dvaceti naháněk za sezonu, dostaneme se na částku kolem 10 000,-Kč/ročně. Tito psovodi však mají vysoké počáteční náklady zejména na ochranu svých psů a to především na pořízení kevlarových neprůrazných vest, GPS systémů a pojištění psa na úraz, či úhyn.

Pořízení vesty a GPS systému je nákladnou záležitostí, vesty se pohybují od 5 000 – 18 000 Kč podle kvality, výrobce a velikosti. GPS systémy podle map a výrobce se pohybují od 10 000 – 25 000 Kč.

Členové aktivní lovecké smečky, kteří nemají takto vybavené psy musí většinou počítat s vyššími náklady na veterinární péči. (Machová, 2013)

4.1.1. Náklady na krmivo

Výživa psa je nejnákladnější každoroční položkou. V dnešní době se krmivo dělí na krmiva suchá (granulovaná), mokrá (konzervy), BARF (krmení psa syrovou stravou). I přes tuto širokou škálu někteří majitelé svým psům předkládají stravu vařenou (maso, rýže, těstoviny, zelenina) nebo kombinaci vařené stravy a granulované. Veterináři však tuto variantu krmení psa neschvalují. (KREPSOVÁ, 2006)

Z hlediska nákladů na granulovaná krmiva se vyplatí kupovat v baleních 10kg a více. Rozdíl na 1 kg mezi balením do 4 kg a balením nad 10 kg stejného druhu se pohybuje průměrně mezi 73,- Kč až 118,- Kč. Největší rozdíl je zaznamenán u krmiva Hill's a to 74,- Kč na jednom kilogramu. Počítáno je se superpremiiovými granulemi pro střední dospělé psy. viz tab. č. 3 Průměrná krmná dávka pro aktivního psa o váze 20 kg je 220 g/den, v zátěži se krmná dávka může o polovinu navýšit, což znamená 7 kg granulované stravy na měsíc. Při průměrné ceně 90,- Kč/kg jsou měsíční náklady na suchou stravu 630,- Kč.

Tabulka číslo 3 Srovnání granulovaného krmení podle velikosti balení

Druh krmení	Cena v Kč,-/ 1kg v balení do 4kg	Cena v Kč,-/1kg v balení nad 10 kg
ProPlan Medium	140	76
Eucanuba	126	70
Royal Canine	118	72
Calibra	73	62
Brit	56	43
ProPlan	156	99
Hill's	160	86
Průměrná cena na 1kg	118	73

V poslední době zaznamenává krmení psů syrovou stravou, neboli BARFování, obrovský vzestup a rozmach. Získává si stále více příznivců z řad majitelů a chovatelů psů. Jde o návrat k tradičnímu krmení psa čerstvou a přirozenou stravou. Nelze jednoznačně říci, zda je lepší granulovaná strava nebo syrová. Každá forma krmení má své výhody a nevýhody. (NOVOSÁDOVÁ, 2011)

Množství krmiva se odvíjí od věku, hmotnosti, zátěže a zdravotního stavu daného psa. Sestavení „jídelníčku“ pro psa není složitá záležitost. Denní dávka krmiva by měla činit něco kolem 2-3% ideální tělesné hmotnosti psa. Budeme – li uvažovat o aktivním psovi plemene štýrský brakýř o váze 20 kg, krmná dávka bude činit 600 g a skládá se z 50 -60 % masa, 20-30 % kostí a 20 – 30 % příloh. (NOVOSÁDOVÁ 2011) Podle sestaveného jídelníčku a ceníku viz příloha je stanovena denní průměrná položka za maso 18,- Kč, kosti 7,- Kč, zelenina 5,- Kč. Průměrná denní cena krmné dávky je tedy 30,- Kč. Měsíčně činí výše krmení 900,- Kč.

4.2 Veterinární péče

4.2.1 Základní veterinární péče

Hlavní veterinární péčí se u každého psa myslí očkování. Nejčastěji se používá kombinovaná vakcína, což znamená očkování proti psince, parvoviróze, leptospiróze, infekční hepatitidě a vzteklině. Cena očkování kombinovanou vakcínou se pohybuje od 320,- Kč, až po částky přesahující 500,- Kč. Je možné použít i obyčejnou vakcinaci jen proti vzteklině, ale u loveckých psů, kteří přichází často do kontaktu s jinými psy a zvěří, se nedoporučuje. Ta vychází na 150 – 300,-Kč.

Psa je možno ještě nechat naočkovat na tetanus, psincový kašel, lymfskou boreliózu, či herpesvírozu. Zde se ceny pohybují mezi 250 – 1400,-Kč.

Další každoroční položkou veterinární péče je ošetření proti napadení blechami a klíšťaty. Dnešní nabídka těchto přípravků je velmi pestrá, od šampónů, sprejů, obojků, kapek až po tablety. Při výběru antiparazitik, je důležité sledovat účinnost každého přípravku a ne jen cenu. Pro psy, kteří jsou náchylní k přípravkům, které se aplikují se na kůži a srst, jsou nově vyrobené tablety, které pes sežvýká jako potravu. Ceny přípravků proti vnějším parazitům se pohybují mezi 90 – 800,-Kč, podle kvality, délky účinnosti a váhy psa.

Odstraněním vnitřních parazitů se rozumí odčervování, které se provádí každé tři měsíce, to znamená 4 krát ročně. Přípravky proti vnitřním parazitům se musí po 2 – 3 letech střídat, aby nedocházelo k získávání rezistence parazitů k jednomu přípravku. Cena odčervení je závislá na váze psa, pohybuje se od 50 – 300,- Kč.

4.2.2 Další veterinární péče

Další veterinární péče bývá často u loveckého psa spojena se zraněním způsobeným nejčastěji černou zvěří. Náklady na tato zranění se pohybují v řádech stovek až tisíců korun.

Výčet některých zranění a jejich finanční náročnost:

Potrhané vazy na přední noze – léčení a následná rekonvalescence 10 500,- Kč

Propíchnutí hrudního koše zepředu a tržné rány na bězích 6 500,- Kč

Propíchnutí žeber, oboustranný pneumotorax 5 500,- Kč

Roztržené třísllo bez porušení dutiny břišní 1 200,- Kč

Roztržený hrudník do hloubky, délka 15 cm 7 000,- Kč

Pokousání vydrou na hlavě 2 000,- Kč

Roztržení břicha, bez porušení dutiny břišní 900,- Kč

Léčba psa po strážce s automobilem se středně těžkými zraněními 25 000,- Kč

Zlomenina stehenní kosti – plastová fixace 10 000,- Kč

Zlomenina krčku stehenní kost – výměna kloubu a následná léčba 75 000,- Kč

Ceny jednotlivých úkonu jsou závislé na použitém zdravotním materiálu, vybavení kliniky, či ordinace a množství personálu u zákroku. Dále se cena zvyšuje, pokud je nutné použít anestezii, antibiotika a další léčiva. Celková cena za léčení psa se také odvíjí od doby léčby a rekonvalescence po zranění.

Obrázek č. 2 - Pes poraněný od kňoura před ošetřením

Obrázek č. 3 Pes poraněný od kňoura po ošetření

4.3 Ekonomika dosledů

Dosledem zvěře se rozumí sledování postřelené nebo jinak zraněné spárkaté zvěře. K těmto účelům musí mít pes složené zkoušky, kde prokáže dosledování poraněného kusu. V České republice to mohou být lesní zkoušky, barvářské zkoušky, barvářské zkoušky honičů nebo zkoušky honičů. Absolvování těchto zkoušek vyjde majitele od 300,- Kč, až po 1200,- Kč, záleží zda – li je pojištěn u ČMMJ a jestli vykonává zkoušky ve svém okresu, kde je pojištěn. Pokud jsou zkoušky klubové, je potřeba ještě připočítat roční poplatek klubu. Pes, který složí některou z těchto zkoušek, je kvalifikován k dosledům v praxi. Dosledy slouží k co nejrychlejšímu ukončení utrpení zvěře, tak jak ukládá zákon. Průměrná výměra volné honitby je 1 213 ha, podle vyhlášky MZe 362/2013, kterou se provádí některá ustanovení zákona o myslivosti, v platném znění, musí být pro tyto průměrně velké volné honitby minimálně 2 psi se zkouškou pro dosled spárkaté zvěře. Častým případem dosledů v posledních letech, jsou dosledy po střetu s dopravním prostředkem, kdy zvěř není usmrcena na místě, ale většinou smrtelně zraněna ještě odbíhá.

4.3.1 Oceňování zvěře

Hodnota je základním pojmem v oblasti oceňování a vyjadřuje něco cenného, ať již ekonomicky, společensky či eticky. Pokud se jedná o ekonomickou hodnotu, vyjadřuje se v penězích. Tato hodnota je vždy chápána antropocentricky, což znamená, že je sledován výhradně prospěch člověka. (KALABÁBOVÁ, 2014)

Základním problémem ocenění živé zvěře v České republice je v jejím právním postavení. Živá zvěř na území České republiky je podle našeho právního systému považována za „res nullis“, to znamená věc ničí. Toto postavení volně žijící zvěře vychází ze skutečnosti, že se zvěř může volně pohybovat a neuznává majetkové hranice. (FEUEREISEL, 2013)

Teprve uplatnění práva myslivosti, které je reálným právem spjatým s vlastnictvím honebního pozemku, se stává volně žijící zvěř majetkem uživatele práva myslivosti a lze ji následně ocenit. V oblasti oceňování zvěře je nejčastěji uplatňován způsob výnosový a způsob porovnávací. Nákladový způsob, který vychází z aktuálních nákladů nutných na pořízení předmětu ke dni ocenění, se jeví jako nejobjektivnější, ale je pro pracnost a obtížnost shromáždění podkladů potřebných k jeho vypracování prakticky nepoužívaný. Při způsobu

výnosovém, vycházejícím z aktuální ceny zvěřiny a z aktuální ceny poplatkového lovu je z právního hlediska pouze cena zvěřiny použitelnou veličinou. Součástí práva myslivosti je „přivlastňovat si ulovenou nebo zhaslou zvěř“. Proto je i neoprávněně ulovená zvěř majetkem uživatele honitby, který má nárok na případnou náhradu ušlých výnosů za zvěřinu či jiných částí zvěře. Jiná situace je ale v případě náhrady za ušlý zisk ve formě ceny poplatkového lovu. Není dost dobře možné uplatňovat nárok na náhradu za něco co není majetkem, ale co by možná, za šťastné shody okolností, mohlo, uplatněním výkonu práva myslivosti, majetkem být. Jinými slovy je vše postaveno pouze na předpokladu, že určitý kus zvěře, který má lovecký host za poplatek ulovit, by se v určitém čase nacházel na určitém místě, v určité honitbě a byl také skutečně uloven. Teprve po ulovení se tento kus stane podle práva majetkem uživatele honitby. (FEUEREISEL, 2000)

Způsob komparativní – srovnávací posuzuje hodnotu věci odvozením od hodnoty jiné podobné věci. Vychází při ocenění z platných aktuálních cen pro zakoupení živé zvěře. Tento přístup se jeví na první pohled reálnější, protože není třeba předpokládat ulovení ani případnou budoucí reprodukci oceňovaného kusu zvěře. V cenách živé zvěře je již obsažena i její chovná hodnota. Otázka hodnoty opětovného opatření náhrady je sporná. Volně žijící zvěř není žádná „věc“ za níž může být opatřen náhradní kus, neboť může být nahrazena pouze cestou přirozeného rozmnožování v určitém časovém rámci, přičemž její stavy mohou být vyrovnávány i cestou nekontrolovatelné migrace z jiných honiteb. Základní problém tohoto ocenění je stejný jako u ocenění výnosovou metodou. Aby se mohla živá zvěř ocenit, musí se nejdříve stát něčím majetkem. Tím však, podle současných platných právních předpisů, volně žijící zvěř v České republice není. Z těchto důvodů je zřejmé, jak právně složitou otázkou může ocenění zvěře ve volné přírodě být. (KALÁBOVÁ, 2014)

4.3.2 Výnosy z ulovené zvěře v ČR

V posledních letech dochází k nárůstu jarních kmenových stavů zvěře a tím i ke zvýšení ročního počtu kusů ulovené spárkaté zvěře. *Viz tab. č. 4*

Tabulka číslo 4 Odstřel zvěře 2010 – 2014 v ČR

Druh zvěře	Odstřel ks 2010	Odstřel ks 2011	Odstřel ks 2012	Odstřel ks 2013	Odstřel ks 2014
Jelení	21 811	20 958	23 092	23 578	23 361
Dančí	14 116	13 131	14 591	16 404	16 761
Mufloní	9 083	8 146	9 112	9 222	9 059
Srnčí	120 174	113 913	108 591	105 680	100 348
černá	144 184	109 383	185 176	152 250	168 974
Celkem	309 368	265 531	340 562	307 134	318 503

Počet ulovených kusů jelení zvěře v roce 2004 činil 19 522 kusů, zatímco v roce 2014 to bylo již 23 361 kusů. Tento nárůst představuje během deseti let 16,5 %. Dančí zvěř je na území České republiky nepůvodní. Díky nalezením vhodných podmínek ve střední Evropě se stala zvěří stále rozšířenější, a to dokazuje také nárůst počtu ulovených v rozmezí 10 let o 46 % a to z původního počtu ulovených 9 062 kusů v roce 2004, na 16 761 kusů v roce 2014. Mufloní zvěř je na našem území také nepůvodní, dostala se sem díky oborním chovům a v současnosti se vyskytuje i ve volných honitbách. V roce 2004 dosahovala počtu 6 349 kusů a do roku 2014 se množství ulovených kusů navýšilo o 30 % na celkový počet 9 059 kusů. Zvěř srnčí je jedinou spárkatou zvěří, u které každoročně klesá počet odlovených kusů, i když patří k nejrozšířenější a největší populaci spárkaté zvěře v českých honitbách. V roce 2004 bylo uloveno 120 995 kusů a do 2014 poklesl toto množství o více než 17 % na počet 100 348 ulovených kusů. Odlov zvěře černé v roce 2004 byl 121 956 ks o 10 let později se tento počet navýšil o 28 % a to na 168 974 kusů. *Viz tab.č 5*

Tabulka číslo 5 Rozdíl v odstřelu mezi roky 2004 - 2014

Druh zvěře	Odstřel ks v r. 2004	Odstřel ks v r. 2014	%
Jelení	19 522	23 361	16,5
Dančí	9 062	16 761	46
Mufloní	6 349	9 059	30
Srnčí	120 995	100 348	- 17,1
černá	121 956	168 974	28
Celkem	277 884	318 503	12,7

V roce 2014, kdy činil odstřel zvěře jelení 23 361 kusů, byla průměrná váha kusů, bez ohledu na pohlaví a věk, stanovena na 75 kg. Při výkupní váze 65,- Kč/kg tvoří celkový výnos ze zvěřiny 113 884 875,-Kč. U zvěře dančí byla stanovena průměrná výkupní váha 30kg, při odstřelu 16 761 ks je celková hmotnost ulovené dančí zvěře 502 830 kg. Výkupní cena byla stanovena na 65,- Kč/kg, výnosy ze zvěřiny činí 32 683 950,- Kč. Průměrná výkupní váha mufloní zvěře je 25 kg, odstřel v roce 2014 činil 9 059 ks, celková hmotnost byla 226 475 kg. U mufloní zvěře byla výkupní cena stanovena na 30,- Kč/kg, výnos ze zvěřiny v roce 2014 byl 6 794 250,-Kč. Průměrná výkupní váha zvěře srnčí je 15 kg, je nejnižší ze všech druhů spárkaté zvěře, ale výkupní cena je stanovena jako nejvyšší a to 90,-Kč/kg. Celkový výnos ze zvěře srnčí v roce 2014 byl 135 469 800,-Kč. Nejvíce odstřelených kusů spárkaté zvěře tvořila zvěř černá 168 974 ks, průměrná výkupní hmotnost byla 50 kg, Výkupní cena je stanovena jako jedna z nejnižších na 30,-Kč/kg. Celkový výnos ze zvěře černé byl 253 461 000,-Kč. Výnos ze zvěřiny celkem v roce 2014 byl 542 293 875,-Kč.

Vezmeme-li v úvahu, že 15 % zachráněné zvěřiny z celkového množství ročně, je díky dosledům loveckých psů, dostaneme se na částku 90 516 319,- Kč v České republice. viz tab č.6

Tabulka číslo 6 – Výnosy ze zvěřiny v roce 2014

Druh zvěře	Odstřel ks v r. 2014	průměrná váha kg	Celková hmotnost	výkupní cena Kč/1kg	výnosy ze zvěřiny celkem Kč	15% z celkového výnosu
Jelení	23 361	75	1 752 075	65	113 884 875	17 082 731
Dančí	16 761	30	502 830	65	32 683 950	4 902 593
Mufloní	9 059	25	226 475	30	6 794 250	10191375
Srnčí	100 348	15	1 505 220	90	135 469 800	20 320 470
Černá	168 974	50	8 448 700	30	253 461 000	38 019 150
Celkem	318 503	195	12 435 300	280	542 293 875	

4.4 Kalkulace hodnoty zachráněné zvěřiny pomocí dosledů štyrským brakýřem

Kalkulované hodnoty jsou roční přínos z dosledů každého jedince. Cena zvěřiny za 1 kg byla počítána podle výkupního ceníku pana J. Kopačky. Viz příloha číslo 1

Psovod č.1

Kalkulace nákladů z dosledované zvěřiny: celkový přínos za rok 9 950,- Kč viz tab. č. 7, průměrná váha dosledované černé zvěře 36 kg, srnčí zvěř 10 kg, laň sika japonský 25 kg, danče 15 kg.

Nejkratší dosled byl 30 m. Nejdelší dosled 2 000 m, zvěř černá, po ráně na trn s následným stavěním a dostřelením. Viz příloha č. 2

Průměrná délka dosledu 639 m.

Tabulka číslo 7 – Zhodnocení dosledů psovoda číslo 1

Druh zvěře	celková váha	výkupní cena 1 kg	výnos celkem Kč
Sika	25	65	1 625
Dančí	15	65	975
Srnčí	10	90	900
Černá	215	30	6 450
Celkem	265		9 950

Psovod č.2

Kalkulace nákladů z dosledované zvěřiny: celkový přínos za rok 17 315,- Kč viz tab. č. 8, průměrná váha dosledované černé zvěře 39 kg, srnčí zvěř 6 kg, zvěř vysoká 59 kg.

Nejkratší dosled měl 30 m, nejdelší dosled 1 100 m, zvěř černá, stavěním a dostřelením ještě s pomocí jiného psa. Viz příloha č. 3

Průměrná délka dosledu 221 m.

Tabulka číslo 8 – Zhodnocení dosledů psovoda číslo 2

Druh zvěře	celková váha	výkupní cena 1 kg	výnos celkem Kč
Jelení	235	65	15 275
Srnčí	6	90	540
Černá	50	30	1 500
Celkem	291		17 315

Psovod č.3

Kalkulace nákladů z dosledované zvěřiny: celkový přínos za rok 7 250,- Kč viz tab. č. 9, průměrná váha dosledované černé zvěře 44,5 kg, srnčí zvěř 9 kg, zvěř vysoká 35 kg, dančí 23 kg.

Nejkratší dosled 30 m, nejdelší dosled 600 m, zvěř černá, nalezeno již zhaslé. *Viz příloha č. 4*

Průměrná délka dosledu 168 m.

Tabulka číslo 9 – Zhodnocení dosledů psovoda číslo 3

Druh zvěře	celková váha	výkupní cena 1 kg	výnos celkem Kč
Jelení	35	65	2 275
Dančí	23	65	1 495
Srnčí	9	90	810
Černá	89	30	2 670
Celkem			7 250

Psovod č.4

Kalkulace nákladů z dosledované zvěřiny: celkový přínos za rok 29 665,- Kč *viz tab. č. 10*, průměrná váha dosledované černé zvěře 41 kg, zvěř vysoká 65 kg.

Nejkratší dosled 150 m, nejdelší dosled 6 000 m, zvěř černá, rána na měkko, pouze přes střeva, výstřel ucpan, stavění psem a dostřel. *Viz příloha č. 5*

Průměrná délka dosledu 687 m.

Tabulka číslo 10 – Zhodnocení dosledů psovoda číslo 4

Druh zvěře	celková váha	výkupní cena 1 kg	výnos celkem Kč
Jelení	227	65	14 755
Černá	497	30	14 910
Celkem	724		29 665

Psovod č.5

Kalkulace nákladů z dosledované zvěřiny: celkový přínos za rok 10 600,- Kč *viz tab. č. 11*, průměrná váha dosledované černé zvěře 45 kg, zvěř vysoká 80 kg.

Nejkratší dosled 50 m, nejdelší dosled 600 m, zvěř černá, nalezeno již zhaslé, stopní dráha téměř bez barvy. *Viz příloha č. 6*

Průměrná délka dosledu 250 m.

Tabulka číslo 11 – Zhodnocení dosledů psovoda číslo 5

Druh zvěře	celková váha	výkupní cena 1 kg	výnos celkem Kč
Jelení	80	65	5 200
Černá	180	30	5 400
Celkem	260		10 600

Psovod č.6

Kalkulace nákladů z dosledované zvěřiny: celkový přínos za rok 15 705,- Kč viz tab. č. 12, průměrná váha dosledované černé zvěře 36 kg, srnčí zvěř 9 kg, zvěř vysoká 63kg.

Nejkratší dosled 50 m, nejdelší dosled 6 500 m, zvěř černá, rána na měkko, stavění s dostřelením. Viz příloha č. 7

Průměrná délka dosledu 1 115 m.

Tabulka číslo 12 – Zhodnocení dosledů psovoda číslo 6

Druh zvěře	celková váha	výkupní cena 1 kg	výnos celkem Kč
Jelení	63	65	4 095
Srnčí	9	90	810
Černá	360	30	10 800
Celkem			15 705

Psovod č.7

Kalkulace nákladů z dosledované zvěřiny: celkový přínos za rok 19 225,- Kč viz tab. č. 13, průměrná váha dosledované černé zvěře 40 kg, zvěř vysoká 62,5 kg.

Nejkratší dosled 40 m, nejdelší dosled 5 000 m, zvěř vysoká. Viz příloha č. 8

Průměrná délka dosledu 1 282 m.

Tabulka číslo 13 – Zhodnocení dosledů psovoda číslo 7

Druh zvěře	celková váha	výkupní cena 1 kg	výnos celkem Kč
Jelení	185	65	12 025
Černá	240	30	7 200
Celkem	425		19 225

Psovod č.8

Kalkulace nákladů z dosledované zvěřiny: celkový přínos za rok 19 200,- Kč viz tab. č. 14, průměrná váha dosledované černé zvěře 46 kg, zvěř dančí 60 kg.

Nejkratší dosled 100 m, nejdelší dosled 3 800 m, zvěř černá, kňour. Viz příloha č. 9

Průměrná délka dosledu 1 346 m.

Tabulka číslo 14 – Zhodnocení dosledů psovoda číslo 8

Druh zvěře	celková váha	výkupní cena 1 kg	výnos celkem Kč
Dančí	60	65	3 900
Černá	510	30	15 300
Celkem	570		19 200

Psovod č.9

Kalkulace nákladů z dosledované zvěřiny: celkový přínos za rok 10 650,- Kč viz tab. č. 15, průměrná váha dosledované černé zvěře 56 kg, zvěř srnčí 16 kg.

Nejkratší dosled 70 m, nejdelší dosled 700 m, zvěř černá, kňour. Viz příloha č. 10

Průměrná délka dosledu 660 m.

Tabulka číslo 15 – Zhodnocení dosledů psovoda číslo 9

Druh zvěře	celková váha	výkupní cena 1 kg	výnos celkem Kč
Srnčí	79	90	7 110
Černá	118	30	3 540
Celkem	197		10 650

Psovod č.10

Kalkulace nákladů z dosledované zvěřiny: celkový přínos za rok 9 000,- Kč viz tab. č. 16, průměrná váha dosledované černé zvěře 33 kg, zvěř srnčí 12 kg.

Nejkratší dosled 80 m, nejdelší dosled 1 300 m, zvěř černá - lončák, rána na měkko s částečným poraněním jater. Viz příloha č. 11

Průměrná délka dosledu 467 m.

Tabulka číslo 16 – Zhodnocení dosledů psovoda číslo 10

Druh zvěře	celková váha	výkupní cena 1 kg	výnos celkem Kč
Srnčí	12	90	1 080
Černá	264	30	7 920
Celkem	276		9 000

Psovod č.11

Kalkulace nákladů z dosledované zvěřiny: celkový přínos za rok 13 256,- Kč viz tab. č. 17, průměrná váha dosledované černé zvěře 48 kg, zvěř srnčí 7 kg, zvěř dančí 38 kg

Nejkratší dosled 50 m, nejdelší dosled 800 m, zvěř černá – sele, ustřelená spodní čelist, stavění a dostřelení. Viz příloha č. 12

Průměrná délka dosledu 311 m.

Tabulka číslo 17 – Zhodnocení dosledů psovoda číslo 11

Druh zvěře	celková váha	výkupní cena 1 kg	výnos celkem Kč
Dančí	38	65	2 470
Srnčí	7	90	630
Černá	339	30	10 156
Celkem	384		13 256

Psovod č. 12

Kalkulace nákladů z dosledované zvěřiny: celkový přínos za rok 8 660,- Kč, průměrná váha dosledované černé zvěře 32 kg, zvěř srnčí 12 kg, zvěř vysoká 58 kg

Nejkratší dosled 100 m, nejdelší dosled 3500 m, zvěř černá – lončák, prostřelený zadní běh nad kolenem. *Viz příloha č. 13*

Průměrná délka dosledu 1 025 m.

Tabulka číslo 18 – Zhodnocení dosledů psovoda číslo 12

Druh zvěře	celková váha	výkupní cena 1 kg	výnos celkem Kč
Jelení	58	65	3 770
Srnčí	12	90	1080
Černá	127	30	3 810
Celkem	197		8 660

4.5 Faktory ovlivňující úspěšnost dosledů

4.5.1 Faktory neovlivněné člověkem

Mezi faktory neovlivněné člověkem patří zejména přírodní faktory ovlivňující molekuly pachu a jejich vypařování a tím zestárnutí stopy. Nejvíce zhoršuje kvalitu stopy teplo a nízká vlhkost vzduchu, naopak rosa a lehký déšť ji zvýrazňují. Chladnutí stopy je pomalejší během noci. Naproti tomu v teplých letních dnech se molekuly pachu vypařují velice rychle a stopa se po pár hodinách stává pro psa velmi složitá.

4.5.2 Faktory ovlivněné člověkem

Úspěšnost dosledů závisí na několika faktorech, které může člověk ovlivnit. Prvním je ráže a střelivo, které je používáno a následné umístění zásahu na zvěři. S tímto faktorem nám může pomoci myslivec, který na zvěř vystřelil a popsat nám její chování po výstřelu. Důležité jsou markanty v místě nástřelu a okolo něj, například úlomky kostí, stříž, či různé odstíny barvy, proto je podstatné zapamatovat si místo nástřelu a označit jej. Dalším faktorem, který může člověk ovlivnit, je klid po ráně, kdy je potřeba nechat zvěř v klidu zalehnout a vybarvit. *Viz přílohy číslo 14*

4.6. Pojištění psů

Varianta, jak snížit roční náklady na chov psů je pojištění. V České republice nabízí pojištění psů několik větších pojišťoven. Podmínky, rozsah a částky za roční pojistné se však velmi liší a to i s ohledem na procentuální výši spoluúčasti. Pojištění týkající se psů lze rozdělit do třech základních skupin a to: 1) Pojištění veterinární léčby

2) Pojištění úhynu

3) Pojištění škod na majetku způsobených psem

Pojištění veterinární léčby uvádí pojišťovny jako základní pojištění, pojištění úhynu a škod na majetku způsobené psem jako doplňkové pojištění.

Pojišťovna Slavia

Pojištěny jsou přiměřené náklady vynaložené na nezbytné, neodkladné veterinární ošetření psa (vyšetření veterinárním lékařem v případě úrazu či nemoci, léčiva aplikovaná veterinárním lékařem v případě úrazu či nemoci, ambulantní chirurgické zákroky, použití diagnostických přístrojů včetně spotřeby materiálu, anestezie, náklady nutné hospitalizace.

Doplňkovým pojištěním je pojištění úhynu psa. Pojištěna je škoda vzniklá úhynem nebo nutným utracením pojištěného zvířete, maximální vstupní věk pro psa je dle hmotnostní kategorie 5 let pro psy nad 50 kg váhy a 6 let pro psy do 50 kg váhy. (www.slavia-pojistovna.cz)

Pojištěný pes musí být trvale označen mikročipem nebo tetováním, pes musí být řádně registrován – musí mít evidenční známku, musí být starší 6 měsíců, vyplněný dotazník k pojištění psa potvrzený veterinárním lékařem, který potvrdí, že pes při zřizování pojištění, byl zdravý.

Při sjednání pojištění je nutno si nastavit limit třídy a pojistného plnění, to představují maximální částky, které lze vyčerpat za rok, ať už na léčbu úrazu nebo nemoci.

Česká pojišťovna

Pojištění se vztahuje na léčení úrazu nebo nemoci, úhynu, utracení a odpovědnosti za škodu, při veterinárním ošetření resp. uhynutí nebo utracení pojišťovna uhradí až 70 % nákladů, zvíře musí být označeno mikročipem či tetováním, spoluúčast 30%.

Při léčení úrazu nebo onemocnění zvířete vyžadujícím bezodkladné veterinární ošetření, uhradí vynaložené náklady až do výše sjednaného limitu. Od této částky bude odečtena spoluúčast ve výši 10% z pojistného plnění, min. 500 Kč.

Pojištění odpovědnosti se vztahuje na škody způsobené psem jiné osobě: na zdraví nebo usmrcením: 2 000 000 Kč, na majetku: 1 000 000 Kč, finanční újmou: 500 000 Kč.
(www.ceskapojistovna.cz)

Věkový limit pro přijetí pojištění: pes do 40 kg musí být mladší 8 let; pes nad 40 kg musí být mladší 4 let.

Česká podnikatelská pojišťovna

Pojištění kryje náklady na veterinární léčbu a nutné léky při léčbě úrazu nebo nemoci vašeho psa, proplácí také náklady na nutnou hospitalizaci.

Pojistí psa ve věku 6 měsíců až 8 let, pojištění asistenčních a canisterapeutických psů sjednává za zvýhodněnou cenu, pojištění je platné na území České republiky, za příplatek k základnímu pojistnému lze psa pojistit také na území Evropy, možnost si zvolit jednu ze tří variant limitů pojistných částek, základní spoluúčast je stanovena na 500 Kč.

Pojištění nákladů na veterinární léčbu psa se sjednává na první riziko. Stanovená pojistná částka, kterou si majitel psa vybere jednu ze tří variant, viz příloha. Uvedená v pojistné smlouvě, je horní hranicí pojistného plnění pojistitele pro jednu a všechny pojistné události nastalé v průběhu jednoho pojistného roku.

Sjednaná výše spoluúčasti se však vztahuje ke každé pojistné události.

5 Diskuze a závěr

Díky každoročně stoupajícím počtům ulovené spárkaté zvěře je potřeba zvyšovat i počty lovecky upotřebitelných psů pro dosled spárkaté zvěře. Trend dnešní doby je bohužel opačný a počty psů, které složí zkoušky lovecké upotřebitelnosti pro dosled dle přehledu OMS každoročně klesají. Největší specialisti pro dosled postřelené nebo jiným způsobem zraněné zvěře jsou barváři. Podle Krepsové (2006) je jejich vedení a chov však velmi časově i peněžně náročný. V dnešní uspěchané době klesá zájem o chov tohoto plemene jako specialistou pro dosledy. Určitou alternativou může být plemeno štýrský brakýř, jenž byl vyšlechtěn spojením hannoverského barváře a istrijského honiče a jako takový funguje jako honič a jeho citlivý nos je zároveň vhodný pro dosledy spárkaté zvěře.

Průměrné roční náklady na chov a držení psa plemene štýrský brakýř se zkouškou z výkonu činní do dvou let 61 143,- Kč, se započítáním časové náročnosti 110 410,- Kč. Každý následující rok vychází v průměru na 8 634,-Kč, s časovou náročností je to pak 39 009,-Kč/ročně. Nejvyšší roční položkou po dosažení dvou let je krmivo. Při porovnání nákladů na suché granulované stravy a BARFem bylo zjištěno, že granulovaná strava vychází levněji a to 630,-Kč/měsíc/20kg psa, oproti krmení BARFem, kde jsou měsíční náklady průměrně 900,-Kč. Díky výkonu práva myslivosti mají majitelé štýrského brakýře možnost získat lovecké právo i zvěřinu bezúplatně, například za odlov, a tím snížit náklady na krmení psa syrovou stravou cca o 20%.

V ročních nákladech na chov psa je započítán poplatek za psa v obci podle Feureisla (2006), ale dle zákona 565/1990 Sb. o místních poplatcích může být od poplatku ze psů osvobozena mimo jiné osoba, které stanoví povinnost držení a používání psa zvláštní právní předpis (např. zákon 449/2001 Sb. o myslivosti ve znění pozdějších předpisů) a poplatek za lovecky upotřebitelného psa je jeho majiteli odpuštěn. Ke zvýšení ročních nákladů může dojít další nutnou veterinární péčí, spojenou s úrazem psa při upotřebení během lovu nebo střetem s dopravním prostředkem, který bývá pro psa často smrtelný. A také například škodou vzniklou na dopravním prostředku po střetu se psem.

Částečně je možné tyto náklady zmírnit pojištěním psa. Pojištění psa je možné sjednat u několika českých větších pojišťoven a jeho cena se pohybuje od 1 580,-Kč do 4930,-Kč ročně. Výše částky je ovlivněna věkem psa v den vzniku pojištění, výší limitu plnění pro nemoc a úraz, limitem odpovědnosti na zdraví a škodě vzniklé na věci, výší spoluúčasti, která je nastavena buď peněžní částkou nebo procentuálně. Peněžní částka se pohybuje od 500,-Kč do 2 000,-Kč a spoluúčast procentuální je nastavena 10 - 30%. Viz tab. Č

Při zřizování pojištění psa je nutné sledovat nejen výši pojistné částky, ale také všeobecné podmínky pojištění konkrétní pojišťovny. Problematický je například věk pojištěného psa, u některých pojišťoven automaticky zaniká pojištění psa po dosažení 8 let, což může být problematické zejména u psů, kteří jsou lovecky aktivní i po dosažení tohoto věku. U jedné pojišťovny se pojistné nevztahuje na dědičné a vrozené choroby, takže pokud se u psa objeví dysplazie kyčelního kloubu, ačkoliv rodiče mohli mít dysplazii nulovou, pojišťovna nevyplatí náklady spojené s touto léčbou. Po vyhodnocení pojišťoven se jeví jako nejlepší, vztah v poměru pojistné podmínky a ceny, Česká pojišťovna.

Vyrovnaní nákladů na chov je možno u loveckých psů pomocí dosledů poraněné spárkaté zvěře a výnosu z dosledované zvěřiny.

Trojan (2012) uvádí, že průměrná hodnota zachráněné zvěřiny a trofejí pomocí dosledu s barvářem činí 41 688,-Kč., průměrná hodnota zachráněné zvěřiny dosledem štyrského brakýře je 14 198,-Kč za rok. Z uvedených výsledků je patrné, že barvář jako specialista na dosled zvěře dosahuje vyšších výnosů ze zachráněné zvěřiny, důvodem takového rozdílu je také to, že náplní práce barváře je pouze dosled zvěře.

U štyrského brakýře je možné získat další výnosové položky díky jeho využití jako honiče při nátlačkách, naháňkách a naháňkách se slíděním při poplatkových lovech na spárkatou zvěř. Roční výnos z použití lovecky upotřebitelného psa ze společných poplatkových lovů činí v průměru 10 000,-Kč za rok.

Průměrná hodnota zachráněné zvěřiny sledované skupiny dvanácti štyrských brakýřů dosahuje 14 198,- Kč za rok. Za jeden rok sledování tato vzorová skupina dosledem zachránila zvěřinu v hodnotě 170 376,- Kč. Nejvyššího hodnotu zachráněné zvěřiny ze vzorové skupiny vykázal psův č. 5 a to 29 665,- Kč. Nejnižší hodnotu zachráněné zvěřiny vykázal psův č. 3 s částkou 7 250,- Kč.

Nejčastějším druhem zvěře, který skupina dosledovala, byla černá zvěř s průměrnou váhou 41,5 kg.

Průměrná délka dosledu zjištěná u vzorové skupiny byla 676 m. Nejdelší dosled byl zjištěn u psův č. 6 a to 6 500 m. Nejkratší dosled vykázali psův č. 1, 2, 3, který byl pouze 30m.

Všichni kromě psovoda č. 3 ve sledované skupině byli schopni dosledem zvěře vynahradiť roční náklady na držení a chov bez časové náročnosti. Se započítáním časové náročnosti nedošlo k úplnému vyrovnání u žádného ze sledovaných objektů.

6 Seznam použité literatury:

- Báča, J.**, 1973: *Výcvik loveckých psů*, Státní zemědělské nakladatelství, Praha, 362 str., ISBN 07-052-67
- Báča, J.**, 1972: *Dohledávky a dosledy*, Státní zemědělské nakladatelství, 212, ISBN -
- Baka, B., Jevčák, J.**, 2008: *Horské pracovní plemena psů v službách pol'ovnictva*, Ing. Branislav
- Baka, Jevčák J.**, Michalovice 2008, 416 str. ISBN 978-80-969936-3-5
- Baka, B.**, 1975: *Farbiar*, Slovenský poľovnícky zväz v prírode, Bratislava
- Bakoš, A.**, 1998: *Plemena loveckých psů*, Kontakt plus, Bratislava, ISBN 80-88855-21-7
- Barlik, D.**, 1990, *Chováme psy*, PRÍRODA, vydavateľstvo kníh a časopisov, n.p., Bratislava v roku 1990, 155 str., ISBN 80-07-00017-8
- Boldiš, C.**, 2013, *Slovenský kopov v pol'ovníckej praxi*, WEBPRINT, 216 str., ISBN 9788097154400
- Carruthers, H.**, 2012: *Velká kniha rad první pomoci pro psy*, VÍKEND, 304 str., ISBN 978-80-7433-052-0
- Císařovský, M.**, 2009: *Pes*, Altercan, Praha, ISBN 978-80-900820-1-4
- Císařovský, M.**, 2008: *Pes nekonečný příběh od pravěku do třetího tisíciletí*, CANIS, ISBN 978-80-900820-1-4
- Drmot, J.**, 2011: *Lov zvěře v našich honitbách*, GRADA, 360 str., ISBN 978-80-247-3644-0
- Eisenbarth, E., Ophoven, E.**, 2002, *Nahánka se sliděním*, VÍKEND, 143 str., ISBN 80-7222-304-6
- Feuereisel, J.**, 2010: *Zelená čísla o ekonomice v současné české myslivosti*, Vydavatelství Druckvo, Praha, ISBN 978-80-904417-6-7
- Feuereisel, J.**, 2000: *Příspěvek k vypracování zásad oceňování zvěře*, Disertační práce, Brno, 62 str., Mendelova univerzita Brno, Lesnická a dřevařská fakulta, Ústav lesnické a dřevařské ekonomiky a politiky
- Dostupné z WWW: <http://www.is.mzlu.cz/lide/clovek.pl?id=3386;zalozka=9>
- Feuereisel, J.**, 2003: *Game appreciation in the legislative conditions of Czech republic*, Journal of Forest science, 2003 sv. 49, č. 12, str. 575 – 579, ISSN 1212 – 4834
- Forst, P.**, 1975, *Myslivost*, Státní zemědělské nakladatelství, 1975, 479 str., ISBN 07-080-75
- Forst, P., a kolektiv**, 1983, *Pol'ovnictvo*, Státní zemědělské nakladatelství, 1983, 367 str., ISBN 64-39-84
- Gert G. von Harling, Keil, B.**, 2008, *Praktická příručka pro lov černé zvěře*, VÍKEND, 126 str., ISBN 978-80-7433-002-5
- Gora, M., Havlíček, Z.**, 2010: *Půlstoletí s barváři*, Finindr s.r.o, 174 str., ISBN -
- Hanzal, V.**, 2011, *Penzum znalostí z myslivosti*, DRUCKOVO, spol. s.r.o. 875 str. ISBN 978-80-904417-0-5

- Hanzal, V., Vochozka, V.,** 1996: *Lovečtí psi výchova a výcvik*, Dona, České Budějovice, ISBN 80-85463-72-5
- Hanzal, F.,** 1996: *Lovecký pes – Věrný pomocník a přítel*, Compass Book, Praha,
- Hell, P., Hromas, J.,** 2004, *Nová příručka myslivce do kapsy*, PRÍRODA , s.r.o Bratislava 2002, 2004, 280str., ISBN 80-07-01303-2
- Hespeler, B.,** 2010: *Dosled spárkaté zvěře*, GRADA, 128 str., ISBN 9788024734736
- Jirsa, J.,** 2012: *Ekonomika společenství honitby*, bakalářská práce, Praha, 56 str., Česká zemědělská univerzita, Fakulta lesnická a dřevařská, katedra ekonomika a řízení lesního hospodářství
Dostupné z WWW:
<https://is.czu.cz/auth/lide/clovek.pl?id=118564;zalozka=7;studium=102582;zp=29550>
- Kalábová, M.,** 2014, *Ekonomika současné české myslivosti v rámci EU*, Diplomová práce, Praha, Vysoká škola ekonomická v Praze, Fakulta mezinárodních vztahů, Hlavní specializace: Mezinárodní obchod
Dostupné z WWW: https://www.google.cz/?gws_rd=cr&ei=ohIEV7-CLsT_swHY36uACQ#q=Kal%C3%A1bov%C3%A1%2C+M.%2C+2014%2C+Ekonomika+sou%C4%8Dasn%C3%A9+%C4%8Desk%C3%A9+myslivosti+v+r%C3%A1mci+EU
- Kraus, M.,** 2014: *Vliv věku a přírodních činitelů na vypracování stop Hannoverským barváře*, bakalářská práce, Praha, 65 str., Česká zemědělská univerzita, Fakulta lesnická a dřevařská, Katedra myslivosti a lesnické zoologie
Dostupné z WWW: <https://is.czu.cz/auth/lide/clovek.pl?id=134934;zalozka=7>
- Krepsová, K.,** 2006: *Ekonomika chovu a držení loveckých psů*, Diplomová práce, Brno, 64 str., Mendelova univerzita Brno, Lesnická a dřevařská fakulta, Ústav ochrany lesů a myslivosti.
Dostupné z WWW : <http://www.is.mzlu.cz/lide/clovek.pl?id=9072;zalozka=7;lang=cz>
- Krewer ,B.,** 2006: *Lovíme se psy*, GRADA Publishing a.s 2006 m,126 str., ISBN 80-247-1498-1
- Kubalák, P.,** 2012: *Ekonomické hodnocení chovu psů*, Bakalářská práce, Praha, 57 str. Česká zemědělská univerzita, Provozně ekonomická fakulta, Katedra ekonomiky
Dostupné z WWW: <https://is.czu.cz/auth/lide/clovek.pl?id=114823;zalozka=7>
- Lüftner, P.,** 2011: *Zdokumentování a vývoj všech uznaných barvářských plemen*,Bakalářská práce, Praha, 54 str., Česká zemědělská univerzita, Fakulta lesnická a dřevařská, Katedra ochrany lesa a myslivosti
Dostupné z WWW: <https://is.czu.cz/auth/lide/clovek.pl?id=108299;zalozka=7>
- Machová,V.,**2012: *Současný stav chovů Štýrského brakyře v České republice*, Bakalářská práce, Praha, 28 str., Česká zemědělská univerzita, Fakulta lesnická a dřevařská, Katedra myslivosti a lesnické zoologie
- Máče, M.,** 2005: *Finanční analýza investičních projektů – praktické příklady a použití*, GRADA, 1.vydání Praha, ISBN 80-247-1557-0
- Mikula, A.,** 1975: *Práce psa při lovu*, Státní zemědělské nakladatelství, Praha,

ISBN 07-066-75

Najman, J., 1973, *Výchova a výcvik loveckých psů*, Státní zemědělské nakladatelství, Praha, 140 str., ISBN 07-026-73

Novosádová, K., 2011, *Barf krmení psa přirozenou stravou*, PLOT, 226str., ISBN 978-80-7428-062-7

Novotná, T., 2012, *Ekonomika chovu psů*, Bakalářská práce, Praha, 41 str. Česká zemědělská univerzita, Provozně ekonomická fakulta, Katedra ekonomiky

Dostupné z WWW: <https://is.czu.cz/auth/lide/clovek.pl?id=116415;zalozka=7>

Pascal, D., 2013, *Myslivost*, FRAGMENT, 285 str., ISBN 978-80-253-1970-3

Pernicová, K., 2015, *Ekonomické aspekty chovu koní českomoravského belgického koně*, Bakalářská práce, Praha, 61 str., Česká zemědělská univerzita, Fakulta lesnická a dřevařská, Katedra ekonomiky a řízení lesního hospodářství

Dostupné z WWW: <https://is.czu.cz/auth/lide/clovek.pl?id=134855;zalozka=7>

Plívová, R., 2012, *Ekonomika chovu psů*, Bakalářská práce, Praha, 43 str. Česká zemědělská univerzita, Provozně ekonomická fakulta, Katedra ekonomiky

Dostupné z WWW: <https://is.czu.cz/auth/lide/clovek.pl?id=116149>

Říha, M., 2009, *Plemena psů – Všechna uznaná plemena*, Agentura RUBICO s.r.o., 320str., ISBN 978-80-7346-105-8

Sporka, J., 2012: *Původ, chov a současné uplatnění výmarského ohaře*, Bakalářská práce, Praha, 55 str., Česká zemědělská univerzita, Fakulta lesnická a dřevařská, Katedra ochrany lesa a entomologie

Dostupné z WWW: <https://is.czu.cz/auth/lide/clovek.pl?id=116818;zalozka=7>

Šebková, N., 2008: *Kynologie*, Česká zemědělská univerzita, Praha, ISBN 978-80-213-1844-1

Tichá, V., 2010: *Kynologická příručka pro rozhodčí, chovatele a vystavovatele*, Dona, České Budějovice, ISBN 978-80-7322-140-9

Tournier, G., 1996, *Myslivost*, SVOJKA A VAŠUT, 333str., ISBN 80-7180-083-X

Trojan, K., 1978: *Niečo o psoch...*, Příroda, Bratislava, ISBN 64-136-78

Trojan, Z., 2012: *Vyhodnocení práce barvářů při dosledech a chov na území České republiky*, Diplomová práce, Brno, 60 str., Mendelova univerzita Brno, Lesnická a dřevařská fakulta, Ústav ochrany lesů a myslivosti.

Dostupné z WWW: [file:///C:/Users/HP/Downloads/zaverecna_prace%20\(10\).pdf](file:///C:/Users/HP/Downloads/zaverecna_prace%20(10).pdf)

Vach, M., a kol 1997: *Myslivost*, Silvestris, Uhlířské Janovice, ISBN 80-901775-1-4

Zelníček, K., 2013: *Výcvik psů loveckých plemen*, PLOT, 238 str., ISBN 978-80-7428-043-6

Prameny z internetu:

Českomoravská kynologická jednota

<http://www.cmkj.eu/index.php?nid=7081&lid=cs&oid=1212310>, poslední aktualizace 2012

Českomoravská myslivecká jednota – vyhláška 244/2002 sb. kterou se provádí některá ustanovení zákona č. 449/2001

<http://www.klubhonicu.com/>, poslední aktualizace: 31.10.2007 (cit. 14.7.2012)

Českomoravská klub chovatelů barvářů

<http://www.barvar.cz>

<http://www.csu.cz>

http://mezismrky.cz/borova_siska/materialy/myslivost/ekonomika_myslivost.pdf

<https://profizoo.cz>

<http://vystavaklatovy.info/>

<http://www.myslivost.cz/omsklatovy/Aktuality.aspx>

<http://www.slavia-pojistovna.cz/cs/obcanske-pojisteni/pojisteni-psu-a-kocek-pejsek-a-kocicka/>

<http://www.zoeshop.cz/>

<https://www.ceskapojistovna.cz/p?pojisteni-psu-a-kocek>

<https://is.czu.cz/auth/zp/>

<https://is.mendelu.cz/zp/?lang=cz>

Jiný zdroj:

MVDr. Hlaváč 2015: ústní sdělení. Veterinář myslivec, který ve svojí praxi ošetřuje mnoho psů poraněných při lovech

MVDr. Nešporová 2015: ústní sdělení. Veterinář, který ošetřuje psy zraněné při lovu a nemoci spojené s lovem

Ing. Hanzlík 2016: ústní sdělení. Předseda klubu ABJ, zkušený kynolog v myslivecké praxi

7 Přílohy:

Seznam příloh:

Příloha 1 – Výkup zvěřiny

Příloha 2 – Záznam o dosledech psovod č. 1

Příloha 3 – Záznam o dosledech psovod č. 2

Příloha 4 – Záznam o dosledech psovod č. 3

Příloha 5 – Záznam o dosledech psovod č. 4

Příloha 6 – Záznam o dosledech psovod č. 5

Příloha 7 – Záznam o dosledech psovod č. 6

Příloha 8 – Záznam o dosledech psovod č. 7

Příloha 9 – Záznam o dosledech psovod č. 8

Příloha 10 – Záznam o dosledech psovod č. 9

Příloha 11 – Záznam o dosledech psovod č. 10

Příloha 12 – Záznam o dosledech psovod č. 11

Příloha 13 – Záznam o dosledech psovod č. 12

Příloha 14 – Značení zvěře po výstřelu

Výkup zvěřiny pro rok 2014

Výkupčí: **Karlovský Jaroslav**

Doba výkupu: **pondělí - pátek** **15.00 - 17.00** **Nýrsko 795, tel. 773 770 578**

sobota - neděle **10.00 - 12.00** **Nýrsko 795, tel. 773 770 578**

<i>druh zvěřiny</i>	<i>nákupní cena</i>	<i>srážka - průstřel</i>	<i>srážka - průstřel</i>	<i>srážka - průstřel</i>	<i>minimální váha po srážce</i>	<i>srážka - znečištění</i>
jelen a dančí	65,-	plec 2kg	hřbet 3kg	kýta 3kg	6 kg	až 3kg
srnčí	95,-	plec 1kg	hřbet 2kg	kýta 2kg		až 1kg
černá 20 až 70	30,-	plec 2kg	hřbet 2kg	kýta 3kg		až 3kg
černá -20a70+	30,-	plec 2kg	hřbet 2kg	kýta 3kg		až 3kg
muflon	0,-	plec 2kg	hřbet 2kg	kýta 3kg		až 3kg

- zvěřina se vykupuje bez hlavy a běhů
- nevykupují se kusy vyhublé a podezřelé z onemocnění
- výkupní hmotnost u černé zvěře je po odečtení 10% na hlavu a běhy, srnčí před srážkou
- nevykupují se kusy, které byly uloveny nemysliverkým způsobem
- černá zvěř se vykupuje s hlavou pro případné vyšetření na svalovce, odečítá se 10% na hlavu a běhy
- zvěřina bude proplácena v hotovosti
- zvěřina musí mít na lístku o původu zvěře otisk razítka proškolené osoby

V Nýrsku 14.5. 2014

Karlovský Jaroslav

Kupující: Ing. Josef Kopačka
Petrovice u Sušice 47
342 01
IČO: 18238319
DIČ: CZ6012030409

Příloha 2 – Záznam o dosledech psovod č. 1

Záznamy o dosledech štýrských brakýřů

Jméno psa/feny: Psovod č. 1

Datum	druh zvěře,pohlaví,věk(věková třída)	váha cca výkupní	cca délka dosledované stopy
2014 prosinec	Prase divoké, bachyňka(sele)	15 kg	150 metrů
2015 leden	Liška, fena	-	150 metrů
2014 říjen	Prase divoké kňourek (sekáč)	80 kg	30 metrů
2014 květen	Srnec obecný, srnec, 2 roky	10 kg	60 metrů
2014 srpen	Jelen sika, laň, 2 roky	25 kg	1000 metrů
2014 září	Daněk skvrnitý, danče, daněček	15 kg	200 metrů
2014 leden	Prase divoké, kňourek (sele)	25 kg	1500 metrů
2014 leden	Prase divoké, bachyně, (lončačka)	50 kg	2000 metrů
2014 květen	Prase divoké, bachyňka(sele)	20 kg	1200 metrů
2014 květen	Prase divoké, kňourek (sele)	25 kg	100 metrů

Příloha 3 – Záznam o dosledech psovod č. 2

Záznamy o dosledech štýrských brakýřů

Jméno psa/feny: Psovod č. 2

Datum	druh zvěře,pohlaví,věk(věková třída)	váha cca výkupní	cca délka dosledované stopy
9/2014	laň	60	50 m
10/2014	laň	60	40 m
11/2014	laň	80	140 m
11/2014	prase divoké, lončák	50	120 m
12/2014	srnče	6	30 m
12/2014	Laň – šmola	35	70 m

Příloha 4 – Záznam o dosledech psovod č. 3

Záznamy o dosledech štýrských brakýřů

Jméno psa/feny: Psovod č. 3

Datum	druh zvěře, pohlaví, věk (věková třída)	váha cca výkupní	cca délka dosledované stopy
10/2014	laň	60	50 m
11/2014	prase divoké, sele	39	600 m
11/2014	danče	23	140 m
11/2014	prase divoké, lončák	50	120 m
10/2014	srnče	9	30 m
11/2014	Laň – šmola	35	70 m

Příloha 5 – Záznam o dosledech psovod č. 4

Záznamy o dosledech štýrských brakýřů

Jméno psa/feny: Psovod č. 4

Datum	druh zvěře, pohlaví, věk (věková třída)	váha cca výkupní	cca délka dosledované stopy
28.2.2014	sele	18kg	1500m
9.3.2014	sele	25kg	450m
12.3.2014	sele	27kg	400m
14.3.2014	sele	35kg	300m
15.3.2014	sele	28kg	800m
21.5.2014	lončák	40kg	400m
27.5.2014	lončák	50kg	300m
12.6.2014	lončák	42kg	500m
10.8.2014	lončák	53kg	500m
12.8.2014	laň	82kg	600m
27.8.2014	sele	35kg	150m
15.10.2014	lončák	65kg	150m
25.10.2014	lončák	79kg	3000m
19.11.2014	laň	80kg	150m
8.12.2014	laň	65kg	1000m

Příloha 6 – Záznam o dosledech psovod č. 5

Záznamy o dosledech štyrských brakýřů

Jméno
psa/feny: Psovod č. 5

Datum	druh zvěře, pohlaví, věk (věková třída)	váha cca výkupní	cca délka dosledované stopy
10.2014	lončák, bachyňka	50 kg	600 m
10.2014	sele	20 kg	cca 300 m
10.2014	lončák, bachyňka	65 kg	50 m
9.2014	jelen, II. věk. tř., cca 4 roky	80 kg	100 m
9.2014	lončák, kňourek	45 kg	200 m

Příloha 7 – Záznam o dosledech psovod č. 6

Záznamy o dosledech štyrských brakýřů

Jméno
psa/feny:
Psovod č. 6

Datum	druh zvěře, pohlaví, věk (věková třída)	váha cca výkupní	cca délka dosledované stopy
5/2014	sele	17	60 m
8/2014	laň	63	140 m
8/2014	sele	32	150 m
9/2014	sele	38	6500 m
9/2014	lončák	54	1500 m
9/2014	sele	33	600 m
10/2014	kňourek	79	600 m
10/2014	sele	26	200 m
11/2014	lončák	46	3000 m
11/2014	sele	31	500 m
12/2014	srnče	9	80 m
12/2014	sele	12	50 m

Příloha 8 – Záznam o dosledech psodv č. 7

Záznamy o dosledech štyrských brakýřů

Jméno	
psa/feny:	Psovd č. 7

Datum	druh zvěře, pohlaví, věk (věková třída)	váha cca výkurní	cca délka dosledované stopy
8.2014	jelen evropský, laň, 2-3	55kg	3km
8.2014	prase divoké, kňourek, 2	55kg	1km
9.2014	prase divoké, bachyňka, 2	35kg	4m
9.2014	jelen evropský, laň, 4-5	60kg	5km
10.2014	prase divoké, kňourek, 2	50kg	100m
10.2014	prase divoké, kňourek, 1	20kg	300m
11.2014	prase divoké, bachyňka, 2	45kg	400m
12.2014	jelen evropský, jelen, 2	70kg	1,5km
12.2014	prase divoké, kňourek, 2	35kg	200m

Příloha 9 – Záznam o dosledech psodv č. 8

Psovd č. 8

1	2	3	10	12	14	15	17	18	19	21	22	23		
Nr.	Tag	Revier	Anz	Wildart			X	Leichte NS				< 4 Std	< 500 m	> 4 Std
				Reh wild	Schw wild	DW		E	K	F	V			
				Gew.	Gew.	Gew.								
3	10.10.2014	Wensickendorf	1		80,0		X				250m			
7	14.11.2014	Döringsbrück	1			60,0	X					350m		
8	21.11.2014	Rüthnick	1		35,0		X					200m		
10	22.11.2014	Falkenberg	1		40,0		X					350m		
15	29.11.2014	Kaarzer Holz	1		120,0		X					3,6km		
17	4.12.2014	Zühlsdorf	1		30,0				X			3,6km		
20	5.12.2015	Rehhorst	1		35,0		X					3,8km		
25	11.12.2014	Döberitzer Heide	1		40,0		X					2,5km		
26	12.12.2014	Döberitzer Heide	1		30,0		X					300m		
35	18.12.2014	Döberitzer Heide	1		20,0		X					400m		
37	19.12.2014	Gr. Behnitz	1		35,0		X					100m		
38	19.12.2014	Gr. Behnitz	1		45,0		X					950m		

Příloha 10 – Záznam o dosledech psovod č. 9

Nachsuchenübersicht (nur erfolgreiche Nachsuchen)							
Name des Hundes : Psovod č. 9							
Geschlecht:							
Alter des Hundes:							
Lfd. Nr.	Datum der Nachsuche	Wildart	Geschlecht	Alter	Gewicht	Länge der Nachsuche (Riemenarbeit)	Bemerkung
1	03.05. 2014	Rehe	Bock	3 Jahre	14,5	ca.250 m	
2	04.05.2014	Rehe	Schmalrehe	1 Jahr	12,3	ca.70 m	
3	18.05.2014	Rehe	Bock	14-15 monate	13	ca.100m	
4	07.09.2014	Rehe	Bock	2,5 Jahre	25	ca. 3 km	Vordelaufschus-Serbien
5	09.11.2014	Wildsau	Keiller	4-5 Jahre	65	ca.700 m	
6	18.11.2014	Rehe	Geiss	6 Jahre	14	ca. 200 m	
7	22.11.2014	Wildsau	Keiller	3 Jahre	53	ca.300 m	Nacht um 23.15 Uhr

Příloha 11 – Záznam o dosledech psovod č. 10

Záznamy o dosledech štyrských brakýřů

Jméno psa/feny: Psovod č 10

Datum	druh zvěře,pohlaví,věk(věková třída)	váha cca výkupní	cca délka dosledované stopy
4.14	prase divoké,(lončák)	38 kg	350 metrů
5.14	prase divoké,(lončák)	39 kg	600 metrů
5.14	srnec (roček)	12 kg	80 metrů
7.14	prase divoké,(sele)	22 kg	1000 metrů
7.14	prase divoké, (sele)	19 kg	150 metrů
9.14	prase divoké,(lončák)	52 kg	1300 metrů
9.14	prase divoké, (sele)	28 kg	150 metrů
10.14	prase divoké, (sele)	34 kg	600 metrů
11.14	prase divoké, (sele)	32 kg	150 metrů

Příloha 12 – Záznam o dosledech psovod č. 11

Záznamy o dosledech štýrských brakýřů

Jméno psa/feny: Psovod č.11

Datum	druh zvěře,pohlaví,věk(věková třída)	váha cca výkupní	cca délka dosledované stopy
7/2014	prase divoké, sele	19	120m
8/2014	prase divoké, lončák	38	400m
9/2014	prase divoké, kňour	98	800m
9/2014	prase divoké, sele	29	200m
10/2014	dančí, daněk 2 roky	38	80m
10/2014	prase divoké, sele	36	150m
11/2014	prase divoké, lončák	50	500m
12/2014	srnec obecný, srnče	7	50m
12/2014	prase divoké, lončák	69	500m

Příloha 13 – Záznam o dosledech psovod č. 12

Záznamy o dosledech štýrských brakýřů

Jméno psa/feny: Psovod č. 12

Datum	druh zvěře,pohlaví,věk(věková třída)	váha cca výkupní	cca délka dosledované stopy
1.6.2014	lončák	40kg	1500m
19.6.2014	lončák	41kg	100m
15.8.2014	sele	25kg	3500m
15.8.2016	sele	21kg	500m
3.6.2014	srnec, roček	12kg	150m
10.10.2014	šmola jelena evropského	58kg	400m

Značení zvěře po výstřelu zvěř černá a jelení

Zvěř černá

Při zásahu do přední části hrudníku prase často značí zásah, tím že ztěžka odbíhá, má špatnou motoriku, často vráží do stromů, či jiných překážek. Barva po takovémto zásahu je růžová, až světle červená, napěněná s kousky plic. Pokud je zásah vyšší a nemusí zvěř barvit vůbec nebo jen minimálně, protože barva zůstává v těle. Tato zranění jsou smrtelná.

Zásah na játra často ani není čitelný zásah na zvěři, na nástřelu a během dosledu nacházíme tmavou, až tmavě hnědou barvu, někdy i kousek jater. Pokud je takto prase poraněné v zimních měsících, ani barvit nemusí, protože tuková vrstva vstřel i výstřel uzavře. Prase většinou brzy zalehne a zhasíná v řádu několika hodin.

Při zásahu „na měkko“ je slyšet většinou, jak prase kvíkne a odbíhá normálně se zbytkem růdly. Barví velmi málo světlou barvou s obsahem střev, někdy je možné během dosledu nacházet i kousky střev. Po této ráně je potřeba zvěř nechat zalehnout, pokud se z takového zálehu zvedne, je dosled otázkou několika kilometrů, než se prase znovu uvede do klidu a zalehne. Tyto dosledy jsou většinou velmi náročné pro psa i vůdce. S tímto zraněním může prase žít několik hodin až dní, záleží jak rychle se sepse, otrava krve šíří tělem, nastává horečka a následný úhyn.

Rány v oblasti páteře jsou dvojího rázu. První rána „na trn“ znamená, že bylo trefeno „hluché“ místo pod páteří nebo nebo trnový výrůstek nad páteří. Takto zasažené prase většinou po ráně padá a silně odkazuje, někdy kvičí, a když už si střelec myslí, že je dokonáno, prase se po odeznění obrné rány zvedá a odbíhá. Dosled takového prasete je velmi náročný, na nástřelu bývá různé množství barvy, někdy žádná nebo jen velmi málo. Stopní dráha je s minimem barvy. Takový dosled je velmi náročný a prověří kvality psa, zda je schopen držet stopu zvěře, která není smrtelně zraněna.

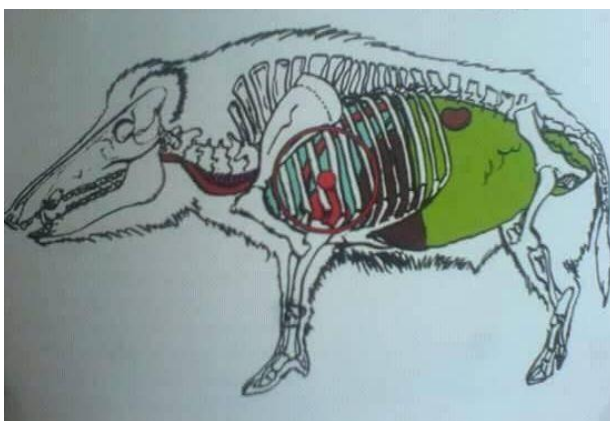
Pokud dojde k většímu poranění páteře v oblasti zadní části beder, prase zásah značí přisednutím a kvičením, takto zasažený divočák poté ztěžka odbíhá a brzo zalehá.

Zásah na některou z končetin. Pokud je prase na přední končetinu zasaženo v běhu, může prase značit zásah i kotrmelcem, ale pak se zvedá a odbíhá. Na nástřelu a během dosledu

je možné nacházet úlomky dutých kostí oblého tvaru. Z počátku zvěř barví dost, pak se ale barva ztrácí, sval se stáhne, až zvěř přestane barvit úplně. Díky vitalitě černé zvěře nebývají tyto zranění smrtelná, ale takto poraněné prase odpočívá a je možné jej dojit a s pomocí vypuštěného psa zastavit a dostřelit.

Zásah na hlavu je velice problematický, pokud je dobře umístěn, znamená pro prase 100% smrt na nástřelu. Pokud je ale zásah umístěn více vpředu hlavy, dochází většinou k ustřelení čelisti a znetvoření lízáku, takové prase při odbíhání třepe hlavou a někdy chroptí, na nástřelu nacházíme zuby a kosti z čelistí. Takto postřelené prase se velmi těžko dosledovává a bývá od dosledu po pár stovek metrů upuštěno. Toto poraněné divoké prase je mnohdy odsouzeno k několika týdenímu strádání, kdy potravu přijímá problematicky nebo vůbec, až po následný úhyn poraněného kusu. Druhým problémem bývá posunutí výstřelu více dozadu a tím prostřelením „hluchého“ místa za slechem a je zasažen trn některého z obratlů.

Je potřeba brát v potaz, že zvěř nereaguje na podobnou ránu stejně, záleží na její tělesné kondici, pohybu – jinak reaguje prase střelené v klidu na vnadišti a jinak na stejný zásah prase, které bylo před tím štváno psy. Při dosledu černé je důležité být vždy obezřetný, poraněná zvěř může kdykoliv vyrazit proti psovodovi i psovy a způsobit zranění oběma. Není výjimkou, když už vysílený divočák zalehne, otočí se hlavou do protisměru svojí stopy a vyčkává, co se bude dít a po příchodu psa ještě z posledních sil zaútočí. Je možné i takto otočená čekající prasata najít již zhaslá. Rozhodně již neplatí pravidlo, že postřelená zvěř zpravidla nechodí do kopce, tohle je možno vzít v potaz jen u velmi těžce postřelených kusů.

Zvěř jelení

Zásah na komoru můžeme ještě rozdělit na zásah na nízkou, střední a vysokou komoru. Plocha komory je totiž u vysoké zvěře velká a zásahy do jejích různých částí mají za následek různé reakce. Zásah do oblasti hrudníku značí jelení zvěř většinou uděláním „svíčky“ a prudkým vyražením vpřed. Pokud jsou spolu se srdcem zasaženy i plíce najde na nástřelu světle růžovou, až červenou barvu. Při vyšší komoře může zvěř barvit dovnitř a trvá dlouho, než se zaplní hrudní koš, až posléze začíná zvěř dobře barvit. Takto umístěné rány bývají pro zvěř smrtelné a délka dosledu je zpravidla do 1km.

Rána na krk je problematická z pohledu umístění, při dobrém umístění nám zůstane zvěř „v ohni“ ,ale častějším případem je, že zvěř odbíhá a někdy ani ránu neznačí. Po celé délce dosledu, který může být dlouhý i několik kilometrů, nacházíme místy jakoby rozstříknutou barvu, dobře patrné je to na sněhu. To vzniká, když se barva dostane do porušené dýchací trubice a s výdechem se dostává ven.

Zásah na bachor a střeva je obtížný zejména z pohledu sledování stopy, při malé vzdálenosti někdy nedojde ani k průstřelu zvěře. Na nástřelu můžeme a nemusíme najít pár kapek barvy a obsah střev, či bachoru. Zvěř zásah značí nahrbením nebo vykopnutím zadních končetin. Takový dosled bývá dlouhý a bez dobrého psa se stavění postřeleného kusu se neobejde. Zranění je pro zvěř smrtelné, ale trvá několik hodin až dní, než zvěř uhyne.

Při zásahu na běh zvěř zpočátku hodně barví a během dosledu nacházíme úlomky kostí z běhu, které jsou oblé a duté. Při odbíhání si můžeme všimnout, že má zvěř běh vyvěšený. Dosled je náročný, zejména po vybarvení a stažení svalů, bývá mnohdy ukončen. Smrtelnost takového zranění závisí na výšce postřelu, zda-li se jedná o zadní, či přední běh, na vitalitě daného kusu a v neposlední řadě na ročním období, kdy byl způsoben.

Ránu na trn, zvěř značí tak, že padá okamžitě k zemi a i se zdá, že odkazuje. Po různě dlouhém čase, většinou do 1 minuty tato rána odezní, zvěř se zvedá a pokud není dostřelu, většinou uniká. Podobně je to i s ránou do paroží.

Délka každého dosledu je ovlivněna vitalitou jedince, jestli jde o kus, který byl samotný nebo jestli je členem tlupy. Také zda byl kus postřelen ráno nebo večer. Ráno se snaží poraněný kus co nejdříve zatahnout a najít si úkryt, při večerním postřelu má zvěř čas najít si vodu, kaliště nebo se připojit zpět k tlupě. U vysoké zvěře je potřeba mít na paměti, že ráda chodí

v kruzích, proto je vhodné při organizaci dosledu počítat i s předstupem, na kterého je vlastně zvěř při dosledu natlačena.

